

MÜDDEİUMUMİLER GAZETE KAPATABİLECEK

Yeni Kanun Bu Hafta Neşredilecek

Adliye Ve Dahiliye
Encümenleri Kanunu
Tetkike Başladı

Ankara, 17 (Husus) — Yeni Matbuat Kanunu lâyihasının Vekiller Heyeti tarafından tetkiki bitirildi ve lâyiha dün Millet Meclisi riyasetine verildi. Yarından itibaren Dahiliye ve Adliye Encümenlerinden mürekkep muhtelit encümeninde tetkika başlanacak, kuvvetli bir ihtimale göre hafta sonlarına doğru kanuniyet kesbederek tatbik mevkiine girecektir. 41 maddeden ibaret olan yeni kanunun esbabı mucibe lâyihasında matbuatın vazifelerinden, bu vazifelerin nasıl yapılacağından bahsedilmektedir.

Gazete Nasıl Çıkarılır ?

Yeni kanunun ihtiva ettiği esasları ve hükümleri bildiriyorum:
Gazete çıkarmak isteyen kimse, bulunduğu yerin en büyük mülkiye memuruna bir beyanname verir, bunun tetkikından sonra müsaade verilip verilmeyeceği kararlaştırılır. Beyannameye gazetenin adı, yazı müdürünün tabiiyet ve adı, nerede ve ne vakit çıkarılacağı, basılacağı matbaaya ait malumat, hangi lisanla çıkacağı gazete bir şirket tarafından çıkarılacaksa bu şirketin mukavelesi, sermayesi, idare heyeti azasının hüviyetleri yazılacaktır.

Yevmi gazeteler için 500, diğerleri için 250 lira teminat yatırılacak, gazete sahibi de şu vasıfları haiz olacaktır.

Türk olmak, 25 yaşını bitirmek, ağır hapis, beş sene den fazla hapis, âme hizmetlerinden mahrumiyet, müebbet sürgün cezalarıyla mahkûm olmamak; ihtilâs, rüşvet, irtikâp, memuriyeti suiistimal, ırza tasaddi, hayasız hareketlerde bulunmak, müstehcen neşriyat, fuhsa teşvik, zina, hırsızlık, emniyeti suiistimal, yağmacılık, dolandırıcılık cürümlerinden mahkûm bulunmamak ve matbuat cürümlerinden mükerreren hüküm giymiş olmamak. Devlet hizmetlerinde kullanılmamak kararı alanlar da gazete çıkaramazlar.

Ayrıca yüksek tahsil veya lise tahsili görmüş olmak. Gazete yazı işleri müdürü bu evsafı haiz olduktan başka ayrıca yüksek tahsil şahadetnamesine malik bulunması da şarttır.

Devlet memurları ile ordu mensupları kendileri veya nam ve hesaplarına gazete çıkaramazlar, yazı işleri müdürü olamazlar.

Mes'uliyet Meselesi

Bir sene çıkarılmayan ve yahut neşriyatını 3 sene tatil eden gazetelerin adı üzerindeki hak zayi olacaktır.

Neşriyat mes'uliyeti yazı işleri müdürü ile gazete sahibine aittir. Muharrirler, ressamlar imzaları ile çıkan eserlerinden, (Devamı 3 üncü sayfada)

Buhran Piyasamıza Tesir Etti.

Fındık, Arpa, Buğday Fiatleri Düşüyor...

Alman Bankaları Tediye Azalttılar.

Alman bankalarına tehacüm dün de devam etti. Alman mallı buhranın memleketimizdeki akisleri dün den itibaren yeni bir şekil almıştır. Düne kadar, bu buhran, piyasamız üzerinde mahsus bir tesir hâsıl etmemişti. Fakat dün bu tesir baş göstermiştir. Fındık, arpa, buğday fiyatları düşüme başlamıştır. Yani buhran, hem dahill, hem de harici piyasa üzerinde tesirini göstermiştir.

Geçen hafta (152) şiline

satılan iç fındıklarımız, dün Hamburg Borsasında (130) şiline bile müşteri bulamamıştır. Dahilde muamele gören buğday fiyatları da müteessir olmuş ve dün borsadaki muamele pek durgun geçmiştir. Piyasada bu tahavviller olurken diğer taraftan mark yükselmeğe yüz tutmuştur.

Çarşamba günü (22,5) tan muamele gören Alman markı (Devamı 6 ıncı sayfada)

Şayanı Hayret Bir Su İstatistiği Fıçıların Etiketlerinde Hile Mi Yapılıyor?

Ankaraya Günde Vagonlarca Su
Gidiyor Amma Bu Su Ne Suyudur?

İçiyoruz amma Allah şifasını da beraber halketsin

Geçen gün Çırçır suyunun sahibi şayanı dikkat bir iddia da bulundu. Dedi ki:

"Çırçır suyu benimdir. Ben suyumı satmıyorum. Halbuki piyasada Çırçır suyu ismi altında su satıldığını görüyorum..." (Devamı 6 ıncı sayfada)

İstanbul Belediyesi için bu çok ağır bir muahaze idi ve biz, bu münasebetle İstanbul su vaziyetini tesbit ettik ve gördük ki, şehirde iyi ve mükemmel su diye halka yutturulan sulardan birçoğu içtinde su satıldığını görüyorum... (Devamı 6 ıncı sayfada)

Dava Bitti Fakat Kavga Başladı

Mahkemeden Çıktıktan
Sonra Sokak Ortasında
Tokatlaştılar

Sabık Musul meb'usu Nuri Beyin katili Arnavut Hacı iki gün evvel ağır cezada (12) seneye mahkûm edildi. Hacı'nın cürüm ortağı olarak muhakeme edilmekte olan Nuri Beyin ikinci zevcesi Zehra Hanım da beraat kararı aldı.

Fakat hâdisenin muhakeme safhası bu suretle bittikten sonra yepyeni bir vaziyet hâsıl olmuştur ki oda şudur:

Zehra Hanımın hâkim huzuruna maznun olarak çıkmasına sebep Nuri Beyin birinci karısı Rahime Hanımdır. İddialara göre de Rahime Hanımı bu işte teşvik eden kendi akrabalarından malûl Halil Efendi isminde birisidir. Halil Efendi bir taraftan kendisi mahkemeye Zehra Hanımın cinayette parmağı bulunduğu hakkında istidalar vermiş,

Sabık Musul meb'usu Nuri Beyin 2 inci zevcesi
Zehra H.

diğer taraftan da Rahime Hanımı tehdit etmiş ve ona da Zehra Hanım hakkında istidalar vermiştir.

Nihayet Zehra Hanım mahkemeden beraat kararı alıp ta dışarı çıktığı zaman Halil Efendi kadının peşine düşmüş ve Sultan Ahmede geldikleri zaman ikisi arasında bir kavga başlamıştır. Kavga esnasında Zehra Hanımın yanında bulunan Osman Nuri isminde bir genç Halil Efendiye birkaç tokat vurmuştur. (Devamı 3 üncü sayfada)

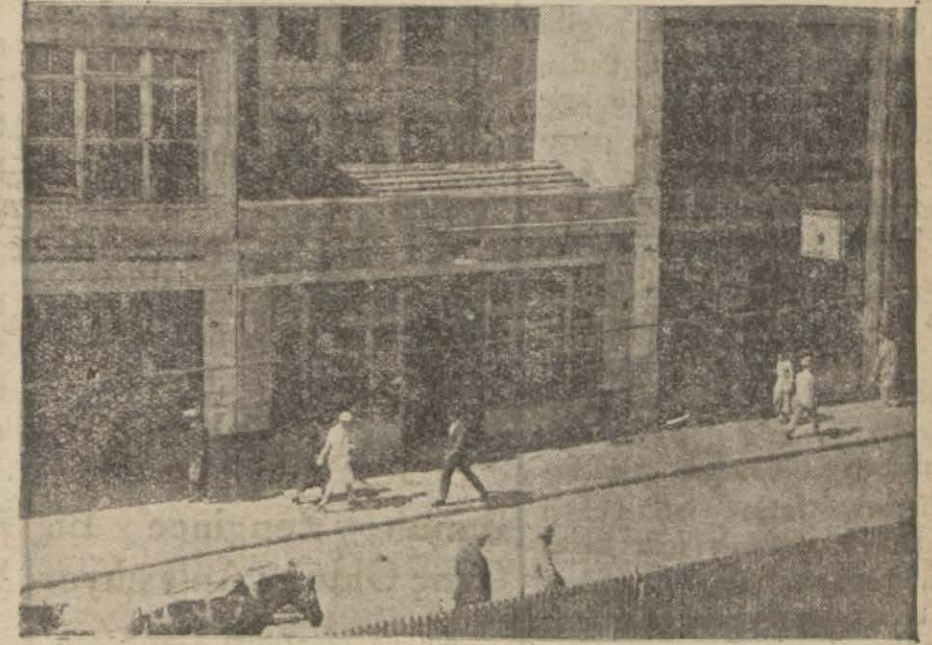
Mecliste Gazete Müzakereleri

[Dünkü nüshamızdan devam]
Vay efendim, şimendifer yapılır mı? Ecdadımızdan tevarüs ettiğimiz develer vardır, arabalar vardır. Bu vesaiti nakliye dururken ecdadımızın kemikleri üzerine ray dizilir mi? Pek âlâ, yapmıyalım. Deve ile gidelim. Aman efendim, olur mu. kaçınıcı asırdayız. Ne yapalım efendiler, ne yapalım ve yine bütün dünyada bir buhran var, tasarruf yapalım, ne tasarrufu efendim, biçare memurları eziyorsunuz, atıyor- Devamı 7 inci sayfamızda

Bugünün Meselelerinden

Ecnebi Sermayedarları Kimler Dolandırıyorlar

Hükümetle Sermayedarlar Arasında Vasıtalık
Edenler Ve Ecnebleri Soyayanlar Kimlerdir?

Maden simsarlarının daimi mekânlarından Galata gazinoları

Memleketimize gelen ecnebi sermayedarlar, evvelâ Galata sıra kahvelerinde ve Sirkeci'deki kiraathanelerde oturan seyir serseri kumşyoncuların eline düşer. Bu adamların işi gücü Türkiye'ye gelen ecnebi sermayedarları bulup dolandırmaktır. Bunların arasında Türkler, Almanlar, Museviler vardır. Otel tercümanlarını da elde etmişlerdir.

Bunlardan bir misal: Ömer Abit hanında 60 numarada Fransız tebaasından Helvan ve Piyer vardır, bunlar birkaç ruhsatname elde etmişlerdir. Elleri geçirdikleri ruhsatnamelere istinaden birçok para

kazanırlar. Bunlardan biri bir kömür madeninde dolandırdığı 500 bin frank yüzünden Liyejde tevkif edilmiştir.

Bunlardan bazıları hükümetle, nüfuzlu adamlarla temas vasıtaları eder, rüşvet vermek behanesiyle birçok para dolandırır, nihayet birşey beceremeyince ecnebi sermayedarları kaçmaya mecbur ederler. En büyük dalaverayı çeviren, memlekete en ziyade zararı dokunan bunlardır. Bunlar yalnız ecnebi sermayedarları kaçırmakla kalmaz, hükümetin de kadru hayşiyetle oynarlar. Bu hırsızların isimleri adresleri, ve hüviyetleri bizce malûmdur. (Devamı 6 ıncı sayfada)

Piyangolar

— Tayyare piyangosundan başka hükümetin tasdik ettiği kanuni bir piyango daha var mı ?
— Varya : İzdivaç !

Borçlar Meselesinin Son Vaziyeti Karşısında Halk

Bütçe müzakeresi sırasında borçların verilmesi veya hâmlerle bir anlaşma hâsıl olunca kadar bütçeye karşılık konmaması hakkında Millet Meclisinde kuvvetli bir creyan hâsıl oldu. Neticede hükümetin noktai nazarı galebe etti ve borcun ödenmesi esası kabul edilerek mali sia müsaadesile mütenezip bir karşılık kabul edildi. Bu temayül karşısında halkın ne düşündüğünü dün sorduk. Aldığımız cevapları yazıyoruz:

Hali B. (Bakırköy Cevizlik caddesi 53 numarada.)

— Borcunu inkâr etmek Türk civanmertliğine yakışmaz. Dünyada boğucu bir iktisat rüzgârı eserken, Almanya gibi kocaman bir devlet bu yüzden tehlikeli ihtilâlar içinde kıvrılırken bugün ekmecek paramızı faizcilere veremeyiz. Alacaklarımız biraz insafı olsalar bunu kendi kendilerine tehir ederler. Farzedelim bu sene üç, beş milyon lira verdik. Gelecek sene, daha öbür seneler ne yapacaklar? Ben onların yerinde olsam bu memleketi iktisaden kudretlendirmek, fazla istihlâkâtçı bir millet yapmak için biraz daha para veririm. Biz çalışırız, kazancımızla da borcumuzu öderiz.

Hasan B. - Sultanahmet Narin zade lokantası sahibi 38 -

— Ben olsam alacaklı bairxânalara zırmık bile vermem. Onların bizim padişahlara verdikleri paralar bu memleketin refahına, itilâsına sarfedilmedi, o paralarla memleketimizde yollar, mektepler, limanlar yapılmadı, asker techiz edildi. Bir taraftan bize para verdiler diğer taraftan top, tüfek satıkları için tekrar elimizden aldılar. Trablûs çöllerinde nehirler gibi Türk kanı aktı. Siz harpten mağlûp ta olsanız istatükoyü muhafaza edecegiz, dediler. Mağlûp olduk. İlk defa bize:

— Buyurun bu topraklardan çıkınız diyenler alacaklarımız oldu. Yo... azizim artık yağma yok. Bizi zıvanadan çıkarın.

Mithat B. - Beşiktaş İhlamur caddesi 48

— Borcumuzu verip vermi-

Pehlivan Kadri Fransızlardan Para Alamıyor

İdare Ettiği Doğru Yol Gazetesini Yevmilikten Aylığa Çıkardı

Halep, (Hususi) — Yüzel-liliklerden Pehlivan Kadri burada perişan bir vaziyettedir. Bu adam Fransızlardan para alarak Türkçe (Doğru Yol) gazetesini çıkarıyordu. Halk bu gazetenin Fransız parasile çıktığını anlayınca okumamaya başlamış. Bu yüzden gazete satılamamıştır.

Pehlivan Kadri bu sıkıntılı vaziyet karşısında yevmi olan bu gazeteyi ayda bir çıkarmaya karar vermiştir. Bu karardan sonra Fransızlar da tahsisatı kesmiştir. Bu adama burada artık hiç kimse yüz vermiyor. Adana firarisi Abdülkadir Kemali Antakyede bulunuyor. Bu adam da oradaki Türklerden hiç yüz bulmadığı için kahvelerde yalnız başına oturuyor.

Kilyostaki Ceset

Bunun Zengince Bir Genç Olduğu Anlaşıyor

Kilyos civarında Garipcede elleri arkasından bağlı olarak denizde bulunan ve Morganakledilen cesedin hüviyeti anlaşılmıştır. Giyiniş tarzından cesedin yüksek tabakaya mensup (28-30) yaşlarında bir genç olduğu anlaşılmaktadır. Üzerinde boz renkte iki düğmeli çapraz ceket pantolon, ince çubuklu pikiyen pantolon, siyah palto, lâcivert beyazlı kumlu boyunbağı vardır.

yeceğimiz münakaşaya bile değmez. Önümüzde Almanya gibi bir misal varken aklımıza getirmek bile tuhaf olur. Beklesinler, zengin olalım, paralarını veriniz.

Alâettin B. - Sirkeci Meseret Oteli 24 numarada.

— Bizden istedikleri bu paralar, top, tüfek parasıdır. Bize para verdiler. Harp ettirdiler. Türk gençliğini kurumuş bütün demeti gibi cephelede doğrular. Üstelik memleketlerimizi de elimizden aldılar. Şimdi de yıkıcı faizli para istiyorlar. Biz bunu veremeyiz.

Bir Türk Heykeltraşı İtham Ediliyor

Bir Alman Gazetesine Göre, Bu San'atkâr, Bütün Eserlerini Bir Almanya Yaptırması, Sonra Bunun Hakkını Vermiyerek Kapı Dışarı Etmiş İmiş

Mühner Nöyste Nahrihten isimli Alman gazetesi, 11 temmuz tarihli nüshasında inanılmayacak kadar garip bir iddiada bulunuyor. Bu gazeteye göre eskiden bir köy muallimi olan Kenan Ali Bey isminde genç bir muallim Münih'e tahsile gönderilmiş, Kenan Ali Bey Münih'te heykeltraşı tahsil etmiş ve iki sene kalmış, Türkiye'ye döndüğü zaman birkaç heykel siparişi almış. Sivasta bir abide yapmış, Başvekil İsmet Pasini da büstünü vücuda getirmiş.

İki Eser

Alman gazetesine göre bu iki eserin her ikisinin de san'at noktasından hiç bir kıymeti yoktur ve yine mezkûr gazeteye göre Kenan Ali Bey de bunu görmüş ve o sırada İstanbul'da bulunan Gros Ferdinand ismindeki Alman heykeltraşı ile anlaşarak teşriki mesaide bulunmuşlar. Birçok şehirlerden sipariş almışlar. İki sene birlikte çalışmışlar.

Bütün eserleri, gazetenin iddiasına göre, hep bu Alman yapmış.

Balıkhanede

Yeni Ve Asrî Tesisat Vücuda Getirilecek

Bundan bir müddet evvel, Kerestecilerde bir balık (Hal) i yapılması için teşebbüslerde bulunulmuştu. Belediye bunu kabul etmemiş, bunun yerine Balıkhanenin ıslah edilmesini ileri sürmüştü. İktisat Vekâleti bu teklifi muvafık görmüş ve Balıkhanenin ıslahı için bir proje hazırlamasını, Balıkçılık Mühassısı Mösyö (Veberman) a bildirmişti.

Mösyö (Veberman) bu projeyi hazırlamış İktisat Vekâletine göndermiştir. Dün Ticaret odasında içtima eden Balıkçılık komisyonunda Mösyö (Veberman) da hazır bulunmuş ve projesi hakkında izahat vermiştir.

Komisyon, proje esasları mucibince Balıkhanede bir hal vücuda getirilmesini muvafık görmüş ve Odanın ayrıca te-

100 Bin Mark

Bu mukavele mucibince Kenan Ali B. takriben (100) bin mark almış. Aralarındaki mukavele mucibince de Alman heyketraşı ise (12796) mark alacakmış. Fakat (1200) lira alabilmiş. Sonunda da:

— Sen bir amelesin. Bütün siparişleri ben aldım diye kapı dışarı edilmiş.

Almanca gazete, bu vak'ayı naklettikten sonra diyor ki:

— Yoksa Türklerin hakinas oldukarı darbi meseli sadece eski bir zamanın haleti ruhiyesini mi ifade ediyor?

M. Vikant

Berlin Müzesi Müdürü Geldi

Berlin Müzesi Müdürlerinin M. (Vikant) İstanbul'a gelmiştir. M. Vikant burada Bizantik saraylar hakkında bir ay tetkikat yaptıktan sonra Bergamaya gidecek ve oradaki harebelerde hafriyata başlayacaktır.

Hukuk Mezunlarının Stajı

Adliye Vekâleti Staj görevi hukuk mezunları için yeni bir talimatname yaparak müddeiumumiliğe teblig etmiştir. Bu talimatnameye göre mezunlar sıra ile birer ay müddeiumumilik, icra daireleriyle ticaret mahkemelerinde ve birer buçuk ay da hukuk ve ceza mahkemelerinde staj göreceklendir.

gebbüslerde bulunmasına tavassuta karar vermiştir. Ticaret odası da bu projeyi tetkik edecektir.

Şilt Meselesi Halledilmedi

Federasyon Bakalım İşin İçinden Nasıl Çıkacak ?

Galatasarayla Fenerbahçenin şilt maçı karşılaşmasını tehir etmeleri üzerine kupanın İstanbul'a verilmesi meselesi nihayet Federasyona itikâl etmiştir. Federasyon, mntaka ile beraber bu meseleyi tetkik etmektedir. Fakat henüz bir karara varmamıştır. Bu münasebetle dün sporcu Zeki Beyin fikrini sorduk. Bize şu cevabı verdi:

— "Biz bu mesele ile artık alâkadar olmuyoruz. Ne karar verilerse versinler. Eğer çıkacak karar bizim lehimize olursa biz yine maçı Eylül'den evvel yapmayacağız. Eğer aleyhimize olursa itiraz bile etmeyeceğiz. Zaten itiraz edecek daha yüksek bir makam kalmıyor. Varsın kupa İstanbul sporun olsun."

Halk Bilgisi

Dernek Bu Sene Bahkesire Gidecek

Halk bilgisi derneği bu sene Bahkesirdeki halk bilgilerini toplama karar vermiştir. Ağustos içinde buraya üç kişilik bir heyet gönderecektir.

Terkosun Yeni Bik Marifeti

Terkos Şirketi 25 gün evvel hiçbir sebep yok iken Firuzaga daki umumî çeşmenin sununu kesmiştir. Firuzaga mahallesi İhtiyar Heyeti birkaç defa şirkete müracaat etmiş, fakat müracaatlara hiç ehemmiyet verilmemiştir. Firuzaga halkı susuzluktan kırılıyor.

Bir Ceset Bulundu

Evvelki gün 15 numaralı Halic vapurundan denize düşüp boğulan Kadri ismindeki tayfanın cesedi dün denizden çıkarılmıştır.

Afyon Tacirlerine Kredi

İzmir, 17 (Hususi) — Cenevredeki afyon konferansındaki murahhasımızın geri dönmesi üzerine bankalar afyon tacirlerine tekrar kredi açmaya başladılar.

İkramiye Meselesi

Bazı Memurlar Tekaüt Edilmelerini İstediler

Tekaüt Kanununda ikramiyelerin azaltılması noktasından bazı değişiklikler yapılacağı yazıldı. Bu haber tekaütlük yaşını dolduran memurlar üzerinde tesir yapmıştır.

Bunlardan bir kısmı mensup oldukları dairelere, tekaüt edilmeleri için istidalar vermektedirler. Vilâyet, Adliye ve Müzeler İdaresi memurlarından bir kısmından tekaütlük müracaatında bulunmuşlardır.

Müzeler Hafızı Kutubü

Tarih tetkikçilerinden Müzeler hafızı kutubü Ali Bey dün Rumeli Hisarındaki evinde vefat etmiştir. Ali Beyin eski tarih neşriyatında büyük yardımları dokunmuştur.

Mısır Tahvilâtı

Kahire, 15 (A.A) — %3 faizli ve ikramiyeli Mısır kredi fonsiye tahvillerinin bugünkü çekilişinde 1886 senesinde çıkarılan tahvillerden 164,145 numaraya 50 bin altın frank, 1905 senesinde çıkarılan tahvillerden 590,327 numaraya 50 bin altın frank, 1911 senesinde çıkarılan tahvillerden 200,536 numaraya 100 bin altın frank ikramiye kazanmışlardır.

Hileli Dondurmalar

Belediye memurları dondurmaları muayene etmiş, bir kısmının çürük meyvalardan yapıldığı neticesine varılmıştır.

İktisat Vekâletinden

İktisat Vekâleti Ziraat umum müdürü Naki B. teftiş heyeti reisliğine, muavini Tevfik B. de umum müdürlüğe tayin edilmiştir.

Rusların Siparişi

Rusların yakında bizden mühim miktarda üzüm, incir ve sair alacakları hakkında bir rivayet vardır.

Şehir Bandosunun Konserleri

Şehir bandosu bugün akşam üstü Gülhane parkında güzel havalar çıkacaktır. Bando ayın sonuna kadar her pazarı, çarşamba ve cuma günleri sıra ile Sultan Ahmet, Taksim, Beşiktaş, Fatih, Üsküdar ve Beyazıtta akşamları konserler verecektir.

Terfi Edecek Zabıtlarımız

29 ağustosta ilân edilecek olan askeri terfi listesinin hazırlanmasına başlanmıştır. Bu sene terfi edecek zabıtlarımızın adedi geçen senekinden fazla olacaktır.

Şark İsyanında

Son şark isyanında memleket müdafaası için işlenen cürümlerin affı hakkındaki kanun lâihyası yakında meclisten çıkacaktır.

Berberlerin Teşebbüsü

Berberler cemiyeti reisi Mustafa B. berberlerin cuma tatiline muvafakatı için bugüne kadar 3000 berberden imza toplamıştır.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Ve Aile Bütçesi

1: Hasan B. — Hanım, Meclis bütçeyi müzakereye başladı. Gel biz de şu evin bütçesini müzakere edelim. Evvelâ şu iki kalem masrafı düş!

2: Karısı — Yoo... Benim elbise masrafından kesemezsin, yoo... yoo... Kat'iyyen... Evin altını üstüne getiririm.. (Şangır şangur bardağı, çanağı, çömleği kırar.)

5: Kediler — Yoo... Hasan Bey... Bizim ciğer paramızdan da kesemezsin... Miyav miyav, miyav... Mir, mir, mırnav, mırnav...

4: Hasan B. — Al bakalım bütçede tasarrufu, otur aşağı... Pisi pisiler bile yiyeceklerine el sürdürmediler, ben masraftan keseyim derken onlar beni dermandan kestiler.

Hergün

Matbuatta
Disiplin
Nasıl Tesis Olunur?

M. ZEKERİYA

Matbuat Kanununun tadili meselesi yakında Millet Meclisine intikal edecektir. Bu münasebetle Berliner Tageblatt gazetesinin 10 Temmuz 931 tarihli nüshasında Dr Wolfgang Bretholz tarafından matbuat kanunları ve matbuat hürriyeti hakkında yazılmış bir makaleyi aynen nakletmeyi faydalı buluyorum. Bu makale bugün Türk Matbuat Kanununu teşdit veya tadil etmek istiyenleri tenvir edecek bazı hakikat ve malûmatı muhtevidir.

"Alman Matbuat Kanunu 1870 tarihinde yapılmış eski bir kanundur. Ve matbuat hürriyetini teminden ziyade tahdit maksadıyla yapılmıştır. Böyle olmakla beraber bu kanunda gazetelerin intişarını men hakkı mevcut değildir. Yalnız hükümete ecnebi gazeteleri iki sene müddetle kapatmak için salâhiyet verilmiştir. Bu salâhiyet te Başvekîlin tasdikine mütevakıftır. Ecnebi gazeteleri hakkında bu hakın verilmesi, ecnebi memleketlerde bulunan muharrirler hakkında takibat yapılmasına imkân olmamasından dolayıdır.

"Bugünkü Almanya Cumhuriyeti, Kayser zamanında kabul edilen bu kanunu aynen kabul etmiştir. Fakat günden güne şiddet kespeden siyasi mücadeleler karşısında yeni tedbirler ittihazına lüzum görülmüş, Ceza Kanununa matbuat hakkında bazı şiddetli maddeler konmuştur. Bu meydana Cumhuriyeti Koruma Kanununda da hükümete gazeteleri kapatmak salâhiyeti verilmiştir. Bu kanun mucibince hükümet, yevmi gazeteleri dört hafta, mevkuat mecmuaları altı ay müddetle tatil edebilir.

"Bir gazete halkı kanunlara karşı itaatsizliğe tahrik eder, yahut hükümet müesseselerini, hükümet teşkilâtını, reisicumhuru tahkir ederse; dini cemiyetleri, dini teşkilâtı, veya dinî âdat ve mukaddesatı tezyif eder neşriyatta bulunursa hükümet o gazeteyi dört hafta için kapatabilir.

"Hükümet bu salâhiyetini istimal etmiş ve geçen sene ayda vasatı 100 gazete kapatmıştır."

"Acaba hükümetin bu salâhiyeti, alınan bu şedit tedbirler matbuat hürriyeti prensipiyle telif edilebilir mi? Hükümet, kendisine karşı yapılan hücumları ezmek için matbuat hürriyetini tahdit edebilmeli midir? Hükümet bu suretle hareket etmekle, doğrudan doğruya cumhuriyete hiyanet etmiş olmuyor mu?"

"Denilebilir ki, bu bir prensip meselesi değil, usul meselesidir. Ve Almanyanın bu usulü tatbik ederek günden güne şiddetli tedbirler aldığı görülmektedir.

"Sistematik bir tarzda gazeteleri kapatmak, zamanımız diktatörlerinin kendilerine düşman olan matbuatı imha için buldukları en yeni usuldür. Faşistler bu usul sayesinde liberal ve sosyalistleri, Sovyetler de burjuvaziyi ortadan kaldırıya muvaffak olmuşlardır. Almanyada da sağ ve sol matbuatı hemen hemen bu akibete varmak üzeredir.

"Bugün Almanyanın birçok vilâyet ve kazalarında komünist gazetelerinin haftalarca intişar etmediği görülmektedir.

"Bir gazetenin intişarına mâni olmak, bir müdafaa değil, bir tecziyedir; bir mukabele değil, intikamdır. Bir gazeteyi kapatan hükümet kendini temize çıkarmış sayılmaz, dini temize çıkarmış sayılmaz,

Son Posta'nın Resimli Makalesi

* Para Niçin Kazanılır? *

1 — Biz parayı ihtiyacımız için kazanırız.

2 — Fakat sarfederken başkalarına yaptığı tesiri düşünmeyiz.

3 — Cemiyetin menfaati, paranın şuurla sarfedilmesini emirler. Aksi hal iktisadi muvazeneyle bozar.

BUGÜNÜN TELGRAF HABERLERİ

VAPUR İÇİNDE

Genç Bir Doktor Damarlarını Keserek Öldü

İzmir, 17 (Hususi) — Hâzım isminde genç bir Türk doktoru İzmir'e gelmek üzere Marsilyadan Lottis vapuruna binmiş. O sırada çok asabî bir halde imiş.

Vapur Napoliye uğradığı zaman bu genç kendisini vapurdan denize atmış. Boğulacağı sırada yolculardan bir Amerikalı denize atılarak doktoru kurtarmıştır. Vapur dün buraya geldi. Sabaha karşı saat dörtte bir kamarot doktorun kamarasına girmiş, genci yerde kanlar içinde bulmuştur.

Muayene edildiği zaman doktorun sol bilek damarlarını keserek kendini öldürdüğü anlaşılmıştır. Bıraktığı mektupta hayatın tahammül edilmez bir yük olduğunu yazmıştır.

Gazi Hz.

Pazartesiye Şehrimizi Teşrifleri Muhtemeldir

Ankara, 16 — Gazi Hz. pazar günü eski Türk Ocağı binasında çalışan Türk Tarihi Tetkik Encümenini teşrif buyuracaklardır. Aynı gün İstanbul hareket etmeleri kuvvetle muhtemeldir.

sadece üç almış olur, ve bu yüzden hükümet halk nazarındaki itibarını daha ziyade kaybeder.

Meselâ Rote Fane isimindeki komünist gazetesi, polis müdüriyetinin sivil polis memurlarını sokaklara sevk ederek tahrikat yaptığını yazdığı için kapatıldı.

"İki hafta sonra gazete tekrar intişar edince tatilî esbabını izah etti ve onu okuyan halk gazetesinin bir gerek-kârîğe kurban olduğuna hükmetti. Bu yüzden gazeteyi kapatan makama karşı da bütün fena bir his beslemeye bağladı.

"Binaaleyh müdafaa metodu olarak gazete kapamaktan, neşriyatını tekzip etmek ve efkârı umumiyeyi, tenvir etmek, yalanlara ve haksız hücumlara karşı daha kuvvetli bir müdafaa silâhi, olabilir.

"Radikal matbuata karşı açılan mücadele, eğer bir imha siyasetinin tecellisi değilse, maksat hakikatî tebellür ettirmek, yalanlarla mücadele etmekse, hülâsa matbuatta disiplin tesis etmek isteniliyorsa, kullanılacak yegâne usul, gazete kapatmak değil, neşriyatta neşriyat ile mukabele etmektir."

Maarif Vekili İmtihana Çekildi, Ve Dil Encümeni Lâğvedildi.

Ankara, 17 (Hususi) — Millet Meclisi bütçe müzakeresine dün de devam etti. Öğleden sonra toplanan Meclis, ilk olarak Sıhhiye ve Adliye bütçelerini gürültüsüzce müzakere etti. Sıhhat Vekili zührevî hastahıklarla malûl olan (90) kişi kadar olduğunu söyledi ve sıhhat bütçesi 3,721,043 lira ve adliye bütçesi de 7,377,833 lira olarak kabul edildi.

Besim Atalay B. Kürsüde

Fakat bunlardan sonra müzakereye konulan Maarif Vekâleti bütçesi hayli münakaşaya sebep oldu.

Besim Atalay B. hazin bir lisanla tahsilin parasız yapılmasını istedi ve: "Bunun için nereden bulursak bulalım, bütçeye 30 bin lira koyalım," dedi.

Hafız İbrahim B. (Isparta) Dil Encümeninin lâğvile buna ait tahsisatın mekteplere verilmesini istedi. Besim Atalay B. itiraz etti:

"Hocam sonra dilsiz kahrın, müftüleri kaldıralım, diye cevap verdi.

Dil Encümeni faslına ara gelince, bilhassa uzun zaman-danberi encümen azasından İshak Rafet Beyle mücadele eden Talât B. (Çankırı) Maarif Vekilinden izahat istedi. Maarif Vekili izahat verdi.

Talât Bey encümenin çalışmadığını, üç senede bir tek harfle meşgul olduğunu rakamlarla tesbit etti. Sonra azalarda ilmi salâhiyet aranamamış olduğunu, rastgele hatır için encümene yerleştirildiklerini söyleyerek dedi ki:

"— Bunlar kelime uyduruyorlar. Türkçeden Türkçeye lûgat bir faciadır."

Bu sırada Maarif Vekili Encümeni azasından Celâl Sahir Beyi yanına çağırıldı. Talât B. de Encümenin yaptığı masrafları sayıyordu.

Stüeyman Sırrı B. (Yozgat) — Encümen bir kelimeyi 70 liraya bulmuştu, dedi.

Encümen Mülga

Talât B. — Benim hesabıma göre her kelime için 10 lira masraf yapılmıştır. Bütçeye Dil Encümeni için konan tahsisat kaldırılmalıdır.

Muhtelif sesler — Muvafiktir, muvafiktir.

Talât B. encümenine ait tahsisatın bütçeden çıkarılması için bir takrir verdi. Takrir reye konduğu zaman her taraftan sesler yükseldi:

— Gidiyor dil encümeni! Ve Talât Beyin takriri kabul olundu. Kabul edenler arasında Halil Nihat B. de vardı.

Celâl Sahir ve Besim Atalay Beylere etraftan "Geçmiş olsun!," temennileri savruluyordu. Bütçeleri görüşülen vekiller adeta sıkı bir imtihan geçiriyorlardı. Maarif bütçesi bu suretle 6,582,938 lira olarak kabul edildi.

Bu arada Nafia bütçesi de hiç münakaşa edilmeden 26,606,377 lira olarak kabul olundu. Bütçeleri görüşülürken cevap vermekten yorulan diğer vekiller Nafia Vekilini adeta kıskanıyorlardı.

Dün bütçeler görüşülürken en çok söz alanlardan biri de Sırrı B. (İzmit) idi.

İktisat bütçesinin müzakeresinde Sırrı B. muhtelif cephelerden tenkitler yaptı.

O sırada Başvekîl İsmet Paşa Sırrı Beyin elini sıkarak tebrik etti. Bu hareketle samimi tenkitlere karşı müsamahasını gösterdi. Mülhak bütçeler (yarın) cumartesiye görüşülecektir.

Sabahattin

İster İnan, İster İnanma!

Yalovada misafirlerden biri, ufak bir kaza geçirmiş, bacağı yarılmış.

Doktora müracaat etmişler. Doktor yarayı pansuman yapıp sarmak istemiş. Fakat gazli bez bulunmamış. Yaranın mutlaka sarılması lazım geldiği için müstacelen gazli bez getirtmek icap etmiş. Ya-

lovada da telsiz telgraf vardır. Müstacel şeyler telsizle istenir. Gazli bezi de telsizle istemişler. Ertesi sabah büyük bir paket gelmiş. Paketi açmışlar. Bir de ne görürler: Vapurlarda temizlik için kullanılan gazli bez gönderilmemiş mi? Herkesin ağzı açık kalmış.

İster İnan, İster İnanma!

Sözün Kısası

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

Yeni Kanun Bu Hafta Çıkacak

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

muhbirler veya muhabirler verdikleri haberlerden cürüm şeriki olarak mes'uldürler. Bunlar ve sermayedarlar hukuk ve malî mes'uliyet altında bulunacaklardır.

Müddeumumiler imzasız yazıları kimlerin yazdığını sorabileceklerdir. Söylemeyenlerin gazeteleri kapatılacaktır. Beyan- namesiz gazete ve mecmua basan matbaacıdan 100 liraya kadar para cezası alınacaktır.

Gazetenin Kapatılması

Tavzihleri, tekzipleri mütealeasız basımyan gazeteler, muvakkaten kapatılacaktır. Muhakemeleri yazanlar bunlara ait hükümleri de neşreceklerdir.

Bir muhakeme ve veya kendi gazetesinin muhakemesi dolayısıyla hâkimler hakkında tahsinde ve takdirde bulunanlar ceza görecektir.

Yüzelliliklerin yazıları yazılmıyacaktır. Resmî tebliğler aynen yazılmazsa gazete kapatılabilecektir. Muhbirler ve muhabirler 20 yaşını bitirmiş olacaklar, Aynı zamanda yukarıdaki cezalardan birle mahkûm olmamış bulunacaklar, lise veya muadil bir mektepten mezun olacaklar ve hükümetten hüviyet vesikası alacaklardır.

Gazete Nasıl Satılır?

Gazete satmak isteyenler, eskiden olduğu gibi zabıtanan ilmühaber alacaklar, gazete satarken heyecana sebep olmayacaklardır.

Halkı suçla teşvik eder mahiyetteki yazılar cezayı müstelzemdir. Fertlerin şahsî ve ailevi hayatları kendilerinin, intihar vak'aları da polis muvafakatı olmadan yazılmıyacaktır. Şekavete heves uyandıracak yazılar yazılmıyacaktır, suçlu ve müntehirlerin resimleri basılmıyacaktır. Komünistliğe, anarşistliğe tahrik eder mahiyette neşriyat yapılmıyacaktır.

Müddeumumiler yazıları ve resimleri edebe muhalif bulursa şahsî dava açılmasına bakmadan takibat yapabileceklerdir.

Devletin nüfuz, kuvvet ve malî itibarını sarsacak, paranın kıymetini düşürecek yazılarla uydurma, muharref havadis yazanlar, aleyhlerindeki hükümleri basımyanlar cezalandırılacak, tekrerr ederse gazete kapatılacaktır.

Adli Takibat Safhası

Devletin umumî siyasetine dokunacak neşriyattan dolayı İcra Vekilleri Heyeti eskiden olduğu gibi gazeteyi muvakkaten kapatacağıdır.

Müddeumumiler matbuat cürümlerinin mühim bir kısmında hazırlık tahkikatı yapılmıyacak, tebliğat gazete idarehanesine yapılacaktır.

Umumî adap noktasından Müddeumumiler mahzur görürse gazeteyi muvakkaten kaptıyabilecekler, lüzumu halinde maznunları tevkif için mahkemeden karar istiyebileceklerdir.

Mahkemeler gazete davalarının çabuk intacı için duruşmalar arasında beş günden fazla müddet koymıyacaklar, temyiz mahkemesi icabında kararı kendisi düzeltebilecektir. Gazeteleri kapatan haklarında takibata başlanırsa başka isimle gazete çıkaramıyacaklardır.

Devlet otoritesi hakkında efkârı umumiyede yanlış telâkki hâsıl edecek yazı yazan gazeteler ceza görecektir.

BİR TELGRAF

İzmirde Alman Bankaları Ne Vaziyette?

İzmir, 17 (Hususi) — Doyçe Bankın vaziyetindeki teşevvüş devam ediyor. Dün öğleye kadar bankanın önü çok kalabalıktı. Banka %40 tediyeat yaptı.

Hermanlsperer tütün şirketi Doyçe Oryent banka 20 bin İngiliz lirası borç verdi. Doyçe bank ta Zingal orman şirketinden alacağı olan 700000 Türk lirasını istedi, Bank Dö Brüssel vasıtasile tediyeatta bulundu. Alhadeft ticaretanesi de 8000 İngiliz lirası tediyeat yaptı.

Doyçe bankın umum müdürlüğü tarafından İzmir şubesine akşam şu telgraf geldi: "Her ne hesabına olursa olsun vaziyeti idare ediniz."

Bu telgraf malî mehafilde vaziyetin salâha doğru gittiği şeklinde tefsir ediliyor.

Trabzonda Bir İdam

Trabzonda annesini öldüren kuyumcu Hamdi ölüm cezasına mahkûm olmuştur.

Halk Firkasında

Ankara, 16 (H. M.) — Halk Firkası grubu bugün Tekirdağ

meb'usu Cemil Beyin riyasetinde toplanarak Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun tadilatına dair olan lâyihanın müzakeresine devam etmiştir.

Casus Bir Zabıt

Varşova, 16 (A.A) — Bir Leh erkânı harp zabiti, casusluk töhmetile tevkif edilmiştir.

Dava Bitti Fakat Kavga Başladı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kat atmış, Halil Efendinin arkadaşları kahveci Sait Efendi de ikisini adam akıllı dövmüştür. Kavgaдан sonra kendisiyle görüşen bir muharririmize Zehra H. şunları söylemiştir. "—Aleyhimde birçok şeyler yazıldı. Bunlara sebep Rahime Hanımın nesi olduğunu bir türlü anlayamadığım Halil Efendidir. Bu adam bana elinden gelen fenahığı yaptı, beni mahkemelere kadar düşürdü. Kocamı öldürttüğümü iddia etti. Fakat bunların aklı olmadığı mahkemede sabit oldu." Öğrendiğimize göre hâdiseye polise aksetmiştir. Tabkikat yapıyor.

Denizcilik İşleri

Nazar Değmesin
Denizcilik He-
yeti Çalışıyor

Bu sene deniz mevsimi başladığı zaman muhtemel faaliyeti şöyle bir tasarlamıştık; kendi kendimize:

— Bu da diğerleri gibi alelusul kendi kendine yapılan birkaç müsabaka ile mevsimi kapatacak, demiştik.

Bizde spor heyetlerin vasıfları malumdür. Nizamnamenin bilmem kaç yüz madde içinden yalnız cezaya ve kırtasiyeciliğe ait kısımlarını alırlar; faaliyet kısmını şöyle bir tarafta bırakırlar. Hatta bazıları başkalarının yapacağı müsabakalara da kara kitaptan tefsirlerle çıkardıkları maddelele mâni olmak isterler. Bu sene Denizcilik heyeti berbat an'aneyi teşebbüslerle yıkan bir heyet oldu. İmkânsız gibi görünen şeyleri yapmaya uğraşıyor. Bir kere mevsim başında programını güzel bir kitap halinde neşretti ve geçen haftaya kadar harfiyen tatbik te etti. Bu gidikle programının son sayfası da yapılmış olacaktır.

Bitaraflik meselesinde de (ba basını dinlemiyor) darbu meseleli hatırlatacak kararlar alabileceğini evvelki haftaki hareketle ispat etti. Denizcilik reisi Ekrem Rüştü Bey Galatasaray'dır; Galatasaray denizcilik kaptanı Mecdi Hüsam Beyin de akrabası. İlk deniz yarışlarında mesafe meselesinden aralarında ihtilâf çıkan bu iki sporcudan noktâ nazarında, kulübü aleyhinde olsa bile, ısrar eden heyet reisi Ekrem Rüştü Bey oldu.

Allah diğer heyetleri de denizcilik heyetine benzetmiş diyelim de belki duamız kabul olunur.

Bugün yüzme, atlama su, topu, Avtbort, Planbort müsabakaları yapılacaktır.

At Yarışları

On Bir Bin Franklık
Bir Mükâfat

Paris, 15 (A.A.) — Tremblay at koşularında 11170 franklık mükâfatı Centella kazanmıştır. Mesafe 1600 metre idi. Bidayetten sonuna kadar bu at başta koşmuştu ve kolaylıkla birinci gelmiştir. Yarışa 13 at iştirak etmiştir.

Paris, 15 (A.A.) — Tremblay at koşularında 10 bin franklık Callerou mükâfatını "Raidherbe," kazanmıştır. Koşuya 15 at girmiştir. Raidherbe koşuyu bir kurşun süratle bitirmiştir.

Bilardo Şampiyonluğu

Vichy, 15 (A.A.) — Beynelmillel bilardo şampiyonluğunu M. Moons kazanmıştır.

Büyük Hava Seyahatleri

New - York 15 (A.A.) — "Stawanger," vapuru tayyareci Nagyar ve Enders'i saat 23 te görmüş ve şu telsizi almıştır: "Her şey yolunda Fırtınaya uğradıkça şimdi hava açıktır." Tayyare 54,08 derece şimali ve 57,50 derece tulu garbide bulunuyordu.

Hilâl Kulübünün Toplanması

Hilâl Spor kulübü idare heyeti Reisliğinden:

Kulübümüz 31 Temmuz 1931 tarihine musadif Cuma günü bir Umumi bir içtima akdedeceğinden muhterem azaların yevü mezkûrde saat 10 da Klüp binasına teşrifleri rica olunur.

S P O R K İ S M İ

Pehlivanlarımızın Avrupalı Boksörler
Rakiplerini Tanıyalım Amerikalıları Sıkıştırdı

Zervini

Atina, (Hususi) — Burada yapılacak Türk - Yunan güreş müsabakalarına Yunanlılar âzami ehemmiyeti veriyorlar. Fakat matbuat, Yunan güreşçilerinin tamamile çalıştırılmadığı kanaatinde. Bu hususta da federasyonu mes'ul görüyor ve bu ikinci temasta da kaybetmekten çekiniyorlar. En ziyade ümit ettikleri güreşçileri İstanbul'da iyi tanıdığı (Zervini) dir. Geçen gün stadyumda çalışan Yunan güreşçileri ziyaret etmişim. (Zervini) yi hakikaten çok çalışıyor gördüm. Bana İstanbul'dan

ve yapacakları maçlardan heyecanla bahsetti. Maç hakkında ne düşündüğünü sordum:

— Çok çalıştım. Anform bir haldeyim. Dedi. Kazanmak kanaati kuvvetlidir.

Kumkapı kulübünün burada karşılaştığı güreşçiler Yunanistanın millî güreş takımıdır.

Yunan güreş millî takımını Atinanın iki kulübü teşkil ediyor. Bu kulüpler hükümetten senede muayyen tahsisat almaktadırlar. Bu iki kulübün (1000) e yakın azası, her kulübün de yetmiş, seksen faal güreşçisi vardır.

Güreşçilerimizle müsabaka yapacak başlıca güreşçiler şunlardır:

Yarım ağırda; Visiyaryos, Ortadan; Zamoti, yahut Papa Yorgiya,

Yarım orta; Alistidin Garis, yahut Tanaşoplo,

Hafif; Papadakis yahut Marzarakis.

Pek hafif; Silidirinkof yahut Tomadis,

Horoz sikletten zervinidir. Güreşler gece stadyumda olacaktır. Yalnız tarihlerde ufak bir tebeddül vardır. Maçlar (18) ve (19) temmuzda olacak iken şimdi (19) ve (20) temmuzda olacaktır.

Güreş müsabakalarından en evvel yarım saatlik bir mukavemet koşusu yapılacak ve Yunan usulü disk atma rekorunu kırmak için de disk müsabakası yapılacaktır.

Güreşçilerin reisi bulunan Mösyö Lokas'a neticeler hakkındaki fikrini sordum:

— Kat'iyetle değil ise bile kazanacağımızı ümit etmekteyiz!

Nüzhet

Marcel Thil ve Vince Dundee

Şimdiye kadar Amerikalılarla boksta boy ölçmek Avrupalılara müyesser olamamıştı. Yeni dünyalılar, eski dünyada doğanlardan on derece yüksektir. Son sene vaziyet biraz değişir gibi oldu.

Geçen ay dünya ağır siklet şampiyonluğu için döğüşen Amerikalı Stribling Alman Şimeling arasındaki müthiş müsarea Almanın cihan şampiyonluğunu kazanması ile neticelendi.

Bu hafta da Pariste büyük bir kalabalık karşısında Amerikanın en yüksek vasat siklet şampiyonu Vince Dundee ile Fransız şampiyonu Marcel Thil

çarşıştılar; galibiyet Fransızda kaldı. Bu maç dünya orta siklet şampiyonluğunun Paris nihai müsabakası idi. Şimdi ortada Fransızların ciddi bir rakibi olarak İngiliz boksörü Len Harvey kaldı. Bu iki boksörün çarpışması neticesinde dünya orta siklet şampiyonluğu da taayyün etmiş olacaktır. Bu mütevali mağübiyetlerin akisleri Amerikalıları telâşa düşürmüştür.

Vaziyetten emin olarak bir kaç senedir ihmal ettikleri bu spora yeniden hız vermek için Amerikan federasyonları tedbirler düşünmeye başlamışlardır.

Fransanın
Bisiklet
Turu

Pariste yevmi gazete halinde çıkan (Oto) spor gazetesi tarafından tertibedilen Fransa bisiklet turunun yirmi beşincisine 30 haziranda başlandı. Meşhur 61 bisikletçinin iştirak ettiği bu muazzam yarış son merhalelerine yaklaşmıştır. Bu seneki yarışın en çetin merhalelerinden, İtalyan bisikletçileri rakiplerine nazaran faik bir şekilde bitirmişlerdir.

Yarışın heyeti umumiyesi (5,095) kilometredir.

Geçen seneki yarışta Fransızlar teferrüt etmişlerdi. Bakalım bu seneki yarışın neticesinde hangi millet daha yüksek derece alacaktır.

13 üncü Merhalede

Paris, 14 (A.A.) — Fransa etrafında bisiklet yarışının 181 kilometrelik 13 üncü Marsilya-Cannes merhalesinde Palissier birinci; Di Pacco ikinci ve Bernard üçüncü gelmiştir. Hepsinde bu mesafeyi 6 saat 41 dakika 20 saniyede katetmişlerdir.

Paris, 15 (A.A.) — 132 kilometrelik dördüncü Cannes - Nice merhalesi müsabakası 4 saat 47 dakika 1 saniyede " Gestri " Kazanmıştır.

Üç Rekoru Bir Gün-
de Kıran Kız

Paristeki muazzam Şanzelize caddesindeki meşhur Lido havuzunda yapılan yüzme müsabakalarında Madmazel Blondeau sırt üstü yüzme rekorlarını tecrübe etmiştir. Bu tecrübelerinde muvaffak olan yüzücü Fransız kıızı 100, 300, 400 metre Fransa rekorunu kırmaya muvaffak olmuştur.

Madmazel Blondeau 300 metre rekorunu 4,57,2/5 se indirmiştir. Eski rekor 5,6 ile yine kendinde idi.

Amerikalı Atlet-
lerin Son Aldık-
ları Dereceler

(100) yarda Vaykoz 9 3/4 saniye; (220) yarda Tolan 21 5/10 saniye; (440) yarda Villiams 48 3/10 saniye; (880) yarda Lets 53 3/10 saniye; bir mil Panye Putman 4 18 dakika; (120) yarda manialı Keller 14 3/5 saniye; yüksek atlama Jones 1,92 metre; uzun atlama Gordon 7,60 metre; sırtla atlama Mac Dermott 4,22 metre; sırtla atlama Varner 4,22 metre; sırtla atlama Graber 4,22 metre;

Madmazel Blondeau

gülle atma Halls 15,16 metre, cirit atma Churchill 65,68 metre.

Hariçte Neler Oluyor?

Almanlar
Kâğıt Para
Çıkartıyor

Hükümet Yeni Tedbirler Düşünüyor; Londra-da Mark Yükseldi

Berlin, 15 (A.A.) — Hükümet, bankalara ve bankalar marifetile hususi müesseselere yarın veya öbür gün ücret, maaş ve saire olarak tediyesi icap eden takriben 4 milyar frangı vermek mecburiyetindedir. Diğer taraftan gişelerini tekrar açabilmeleri için hususi bankaların emrine kâfi miktarda nakit verilmesi de ictiza etmektedir.

Evrakı naktiye ihracatının altın karşılığının kanunî nispetinin yüzde 40 tan yüzde 30 a indirilmesi yeniden tahminen 800 milyon marklık evrakı naktiye ihracına medar olacaktır.

Mevduatın ehemmiyeti ne olursa olsun bankalar günde azami 50 marktan fazla tediyatta bulunmak hakkına malik olmayacaktır. Bu tedbirle beraber krediler de gitgide tesdit edilecek olan birtakım tediyata tâbi tutulacak ve iskonto fiyatı tezyit olunacaktır.

Para Almıyorlar

Vaashington, 15 (A.A.) — İngiltere, Fransa ve İtalyanın bugün vadesi gelmekte olan Alman tediyatını istemedikleri nimresmî bir surette Amerika hükümetine bildirilmiştir.

Paris, 15 (A.A.) — Young plânı mucibince bugün vadesi gelen gayri meşrut tamirat taksitini Almanya Hover teklifi mucibince beynelmilel tediyat bankasına yatırmıştır. Ve mezkûr bankada bu parayı derhal Alman demiryolları idaresinin emrine ikraz olarak vermiştir.

Büyük Bir Ümit

Londra, 15 (A.A.) — Times gazetesi yazıyor:

Stock Exchange, pek yakında Almanya ile Fransa arasında bir itilâf husule geleceği kanaatinde berdevandır.

Berlinin Manzarası

Berlin, 15 (A.A.) — Bütün şehirde sükûnet vardır. Hükümet merkezi tabii manzarasını arz etmektedir. Bankalar ve Borsa daha kapalıdır. Fakat Alman Bankası açık bulunuyor ve muamelelerine devam ediyor.

Komünistler Sakin

Berlin, 15 (A.A.) — Müfritlerin hâdiselerden istifade ederek faaliyetlerini arttıracakları umumiyetle zannediyordu. Halbuki komünistler ve bilhassa milliyetper:er sosyalistler şimdiye kadar şayanı hayret bir ihtiraz göstermişlerdir.

Amerikada Tefsirler

Nevyork, 15 (A.A.) — Nev-york Times gazetesi, Almanya buharanından mütevellit vaziyetin zannedildiği kadar ümitsiz olmadığını ve efkârı umumiyenin vaziyeti takdir için lazım olan bütün unsurlara malik bulunmadığını yazmaktadır.

[Devamı 6 ıncı sayfada]

Kari Gözile
Gördüklerimiz

Memurla Devlet Arasında Münasebet

Millet ve memleketin menfaat ve selâmetinin muhafazasını esas meslek itihâz eden muhterem gazetelerden birşey sormak istiyorum.

Tasarruf kastile otuz sene hizmet eden memurların mecburi tekaüde sevki hakkında hükümetçe düşünülen tedbirin mevkiî tabrika vazedilmek üzere olduğunu gazetelerde okuyoruz.

Benim bildiğim, eşhas alâkadâr eden devlet kanunları hukukân o eşhas ile hükümet] beyninde aktedilmiş bir mukavele] hususiyedir. Hiçbir mukaveleyi tarafeyinden biri kendi menfaatine olarak icâz-ihot tadil ve feshedemez.

Otuz sene evvel devlet hizmetine girmiş olanlar mer'î olan tekaüt kanununa nazaran:

1 — Malûlen tekaüt.
2 — Otuz sene hizmetten sonra bilhizâr tekaüt.

3 — Kırk beş sene hizmeti veya altmış beş yaşını ikmal-den sonra mecburen tekaüt suretinde hizmeti devletten ayrılacaklarını nazarı dikkate alarak hizmete talip olmuşlardır ve devlet te bunları hizmete kabul ile bu garta müstenit mukavele hükmen münakit olmuştur.

Bu şerâit nazarı dikkate alarak hizmeti devlete vakfî vücut eden memurlar şahsî ve ailevî bütün muamelâtını ve çocuklarının tahsil gibi memleketin istikbaline müessir hususâtı bu şerâite göre tanzim etmişlerdir. Bu mütealemler ile devletin bu kabil kavani ve bu meyanda tekaüt kanununu tadil edemez iddiasında bulunmuyorum. Devlet her zaman kanunlarını ihtiyaca göre tadil eder. Bu hakkıdır. Ancak şahsî alâkadâr eden ve tadil olunan kanunlar makabline t]şimî edilen.ez. Ordan sonraki ahvâle şamilidir. Muadil kanunlardan sonra hizmeti devlete girenler o şerâitî kabul etmiş olmaları hasebile] artık bir güne iddiada bulunamazlar.

Şimdi sizden sormak istediğim şey şudur: İsmet Paşa Hükümetinin hiçbir ciddi bir menfaat için edemeyecek olan böyle muhalifi hak ve madelet bir kanun kabul etmeyeceğinden emin bulunmakla beraber farzî muhal olarak böyle bir kanunun neğri üzere kendisini mağdur ve mutazarrır addedenler istifayı hak ve tazminat için mahkemeye müracaat ederler ise adil Türk Cumhuriyeti muhakeminin müddeinin aleyhinde bir karar itihâzına hukuku esasıye kavaidine göre imkân var mıdır? Hukukînas olmadığım cihetle bu hususta beni tenvir etmenizi fazilet ve mesleğinizden beklerim efendim.

Otuz sene hizmet etmiş karilerinizden bir memur

Son Posta: Devletle eşhas arasındaki hukuk ihtilâflarına mercii kazası, ticaret muamelâtı hariç olmak üzere, Devlet Şurasıdır. Binaenaleyh muhakimî adiyeye müracaatınız faydasız olur efendim.

Hayata Yeni Girecek Gençler Ve Aileleri Okusun

Bir Meslek Seçmeden Evvel Sizden Büyüklerden Ders Alın

Birçok gençler şimdi tahsillerini bitirmiş, hayata atılmak üzere bulunuyorlar. Fakat onları tereddüt içinde bırakan şey, intihap edebilecekleri meslektir. Ve itiraf etmek lâzımdır ki bütün bir istikbal demek olan böyle bir karar, gençleri ne derece düşündürse yemi vardır. İşte bunu nazarı dikkate alan Son Posta, daha evvel hayat mücadelesine karışarak bugün az, çok bir mevki sahibi olmuş kimselerle görüşüp fikirlerini, muvaffakiyetlerinin sebeplerini tesbit etmiş, gençlerin istifadesine arz ediyor. Velev iki genç dahi bu tavsiyelerden istifade edebilirse Son Posta için gaye husul bulmuş demektir.

"Çapa marka," pirinç onu fabrikası sahibi Nuri B. diyor ki: Hayat; bir rota çizerek yürünen bir saha değil, belki tali ve tesadüflerin yahut hâdiseler ve vak'aların cereyanile değişen bir sahnedir. Benim işçilik hayatım da bu hâdiselerden mülhemdir. Yalnız şunu da söylemeliyim ki çocuklukta istidat büyüdüğü zaman da insanı terketmiyen bir aşk olarak kalıyor. Mektep sıralarında okurken zamanın zihniyeti işçilikten ziyade kalem efendiliği suretinde kabul edilirken dahi ben zamanın bu fantezisine karşı hiç bir alâka duymuyor, boş vakitlerimi san'atkar işçiler arasında, onları zevkle seyretmekle geçiriyordum. Zaman bir gün beni de küçüklüğüm-denberi derin bir aşk duyduğum bu işi hayatına sevketti. Yalnız bu başlangıç elim bir hatıra ile oldu.

Harbin Verdiği Ders

Dünyayı alt üst eden büyük harp senelerinin kâtlık ve aklı devirlerinde herkesin bir lokma ekme için mücadele ettiği o karanlık günlerden bir gün, saç başı darma dağınmış, eli yüzü şiş içinde vesika ile ekme almaktan dönen zavallı amcamın bu perişan hali bana çok dokundu. O zaman ben limanda memur bulunuyordum. Harp bütü ailelerin hayat tarzını değiştiren bir afet olmuştu. İlk defa kolla müteharrik bir makine aldım. Bununla un üğütüyor, ailemizin gündelik ekme ihtiyacını bu suretle temin edebiliyordum. Bilâhare makinemde oldukça mühim tadilat ve ilâveler yaparak pirinç unu çıkartmaya başladım. Bundan başkâda üğütülmesi pek güç olan bazı kimyevî maddeleri de - hariçle muvasale olmadıgından memlekete hariçten hiç birşey gelmiyordu - tuz haline ketiren hususî bir makinem vardı. Bu suretle temin ettiğim bazı mühim kimyevî mevadî ipti-

daiyeyi: üğütüyor ve ucuz tedarik edebildiğim bu şeylerin o zamanki piyasası ithalât olmadığı cihetle pek fahiş fiatlarla hariçte satıldığı halde memleketin bu ıstıraplı zamanında bu vaziyetten istifade ederek ihtikâr var ise satmıyor ve maliyet fiatından pek az farkla müstahzeratımı piyasaya arz ediyordum.

Harpten Sonra

Harp bitince bu işi terk ile vâsi mikyasta pirinç un işle-rile uğraşmaya başladım. İşçilik küçük sermayelerle dahi başlıyabilir. Yeter ki devamlı bir azim olsun. Sade kendi gündelik ihtiyacımızı tatmin maksadile vücuda getirdiğim küçük eserim bana pek çok para kazandırdı ve kısa bir zamanda bu eser bir fabrika haline inkılâp etti. Kabul etmelidir ki bu büyüme işi sadece tesadüfle değil, devamlı bir say ile meydana gelmiştir. Bence aklın icra vasıtası olan irademizi hüsnü suretle işletsek en muannit ve müşkül telâkki edilen şeyleri bile kabili icra bir şekilde sokabilir.

Baba Mirası

Babamın bana bıraktığı servet bomboş bir kese ile hisselli bir çatı idi. Ben parayı para ile değil, parayı teşebbüs ve azimle kazandım. On üç sene bilâfasıla bol sermayeli ecnebi rakabetine karşı durabildim. Ecnebi rakabetine, hem birkaç cepheden, küçük bir sermayenin karşı durabilmesi ticarete mühim bir keyfiyettir. Milli hislerim ve işçilik heveslerim beni gittiğim yolda küstürmedi. Zaman oldu ki beş kuruşa malettiğim bir şeyi rakabet edebilmek için üç kuruşa sattım ve bu vaziyeti uzun zaman idame ettirebildim. Ye'se düşmedim.

Ticaret Ve Ye's

Ticarette ye's iflâstır. Sonunda galibiyet bende kaldı ve rakiplerim birer, ikişer piyasadan çekildiler. Muvaffakiyetin sırrı iyi ve temiz iş yapabilmek ve müstahzeratımı ehven olduğu nisbette nefis olarak imal etmek idi.

bir genci teklif edemezdi. Nermin, ismi etrafında bu kadar konuşulan gence karşı bir merak hissetmeye başladı:

— Peki, dedi, bu Ferit Beyefendiye evvelâ bir kere görsek olmaz mı?

Atf B. bağırdı:

— Elbette, sekerim... Görmeden olur mu? Tabii görecek-sin... Ona şimdiden meseleyi haber vermeyiz. Görürsün, beğenirsen beğenirsin, beğenmezsen beğenmezsin.

— Bir tesadüf gibi görüşelim.

Atf B. güldü:

— Hoppala... Bana manevra öğretiyor bizim cici Nermin... Hatta ben bugün yazıhaneye telefon ederim, bir iş için onu adaya çağırırım.

— Ne işi?

Nuri B.

Mükemmel fen icatları bir insan kafasının yaratmaya kâfi gelmediği şeylerdir. Biri düşünür. Hayalının kadavrasını yapar. Bir başkası o kadavranın harcınu yuğurur ve bu suretle her iptidâi buluş zamanla tekâmül eder.

Bilhassa sanayi icatlarında silsile vardır ve mükemmel olan herşey bu silsileye tabidir.

Muvaffakiyetin Sırrı

Bugün on, on beş kalem mal imaleden ve piyasaya hemen rakipsiz denecek derecede hakim bulunan malların bu muhtelif devirleri geçirmiş kendi sayımın mahsulüdür. Bazı bedbin genç arkadaşlarım benim bugünkü halimi gıpta ile takdir ederlerken hayatlarından acı şikâyet ederler. Bunların ekserisi uzun seneler mektepte okumuş ve yüksek tahsil görmüş gençlerdir.

Ufak bir muvaffakiyetsizlik karşısında kendilerini karanlıkta kalmış dağ yolcuları gibi yalnız zannederler ve ümitsizlik içerisinde bocalarlar. Hayatını anlattığım zaman sözlerime inanırlar. Fakat, onları işçilik ve ticaret hayatına sevk etmeye çalıştığım zaman ürkererek kaçınırlar. Bana uzun uzun nazariyelerden, sermayelerden bahsederler.

Ümitsizlere Ne Söyliyebilirim

Bence en büyük sermaye, teşebbüs ve bilhassa azimdir. Bu gibi manevî sermayeleri nefsinde ve şahsiyetinde tophıyamamış olan kimseler büyük sermayelerle de olsa iyi bir iş göremeyeceklerine kani olmalıdırlar. O bedbin genç arkadaşlarımla bu hayatı mübadele maddeten kabul olabileseydi memleketime daha büyük işler görecekti zamanı kazanacağım için bu mes'ut ve sermayeli hayatımı onlarla değiştirdim.

— Canım, meselâ, "Hollandâ şirketine yazılan son mektubun müsveddelerini getir!", derim.

Nâdire sevinçle bağırdı:

— Aman, çok iyi, çok iyi...

Şu çocuğu ben de göreyim.

Nermin Nâdireye döndü:

— Sahi ablâ, sen de gör de...

Atf B. ellerini uğuşturdu:

— Tamam... Hah şöyle...

Gördün mü işte... Güzellikle ne karışık işler hallolunur.

Sonra Nermin'e döndü, durdu, bir müddet hiç kımlıdamadı, gözlerine uzun uzun baktı, şefkatli, ciddi, hâkim bir sesle:

— Nermin, dedi, bu çocukla görüşmeden evvel, müsaade edersen sana bir iki şey tav-

Kadın Ve Kalp İşleri Kadına Mı, Erkeğe Mi İtimat Edilemez?

Bence Ne Ona Ne Ona!

Bir defa sevmiş, fakat mukabele görmediği için senelerce ıstırap çekmiş bir genç, şimdi evlenmekten korktuğunu anlatıyor.

"Pek genç iken bir kız sevdim, diyor. Fakat sonra iş iktızası bir müddet onun bulunduğuşehirde uzakta yaşadım. O da bunu fırsat bildi, başkasile sevişti. Bu ihanet, iki senesi İsviçrede geçmek üzere hayatımdan beş seneyi çaldı. Şimdi evlenmekten korkuyorum. Sevmediğim, kalbini tanımadığım, şunun bunun tavsiye ettiği bir kızla nasıl evlenebilirim?,"

Şüphesiz ki bu genç fazla hassasiyet gösteriyor.

Evvelâ şunu bilmelidir ki, bu kız başkasını sevmekle ihanet etmiş değildir. Fakat şurası da muhakkaktır ki ihanet meselesinde erkekle kadın arasında fark yoktur. İkisi de aynı derecede bu günahı işlemiye mütemayildir. Aradaki fark, fırsat bulma meselesidir. Binaenaleyh evlenirken kadına itimat etmek veya etmemek meselesi düşünülmez. Kendine ne kadar itimadın varsa, karına da o kadar itimat edersin.

Onun için bence bu yanlış noktadan hareket ederek bütün hissiyatını zehirlemekte mana yoktur.

Edirne'de Ahmet Selim B.

23 yaşındasınız. Hayatınızı kazanyorsunuz. Artık evlenmek için ebeveyninizin rızasını almıya mebur değilsiniz. Mademki seviyor ve kızı kendinize lâyük görüyorsunuz. Kızla eylenir, ayrı bir eve çıkar, beraberce yaşarsınız.

Osman oğullarından A.D.B.:

Nişanlımızdan ayrılmak için gösterdiğiniz sebebi makul görmüyorum.

Bir sene nişanlı yaşadığınız kızda madem ki bir kusur bulamıyorsunuz, sırf aşk ile sevmemiş olmanız yüzünden bu kıza sukutu hayale uğratamazsınız. Sizi rencide eden şey kızın üvey babasının muamelesidir. Fakat bunda kıza kabahati ne? Bana kalırsa evlenirseniz mes'ut olursunuz.

M. Talât Beye:

Sevgilinizin sizi hâlâ sevip

siye edeceğim.
— Estâğfurullah.
— Sultanım... Tabii, evlendikten sonra, bu çocuk senin mazine ait hiçbir şey bilmemelidir. Kulâğına bazı dedi-

Çocuğunuzdan Şikâyetiniz Var Mıdır?

Çocuğunuzdan şikâyetiniz varsa bize bildiriniz. Size doğru yolu göstermeye çalışırız. Şikâyetlerinizi Hanımteyzeye yazınız.

Balikesirde mütekait binbaşı Kâzım B.:

Toronlarımızın arsız ve terbiyesizliğinden şikâyet ediyorsunuz. Bundan mes'ul olan doğrudan doğruya ev halkıdır, Çocukları dayağa alıştırmakla, onları arsız yapmışlardır. Çocuğa dayak atmak terbiyesini bozmak demektir. Dayak yiyen çocuk kendinden büyüklerine karşı hürmet ve muhabbetini kaybeder. Onları ciddi ve terbiyeli görmek isterse-niz şunları yapmayınız ve yaptırmayınız:

- 1 — Dayak yasaktır.
- 2 — Çocuğa lüzumsuz lüzumsuz darılmak yasaktır.
- 3 — Çocuğa aile içinde mevki vermemek fenadır.
- 4 — Sorduğu suallere cevap vermemek fenadır. Vesaire vesaire..

Binaenaleyh çocuklara büyük adam gibi muamele ediniz. Onlarda büyük bir izzeti nefis uyandırınız. En ufak bir sözden müteessir olacak kadar hassas olmalarını temin ediniz. O vakit çocuklarınızın değiştiklerini göreceksiniz.

sevmediğini söylemiyorsunuz. Eğer o size karşı lâkayıtsa, hatta aşkıni geçici bir eğlence addetmişse o vakit üzülmede mana yoktur. Fakat kıza da seni hâlâ seviyorsa şimdilik muhabere eder, sonra kavuşmanın yolunu ararsınız.

Hanımteyze

TAKVİM

Gün 31 18-Temmuz-931 Hızır 74

Arabî	Rumî
2- Rebiülevvel-1350	5- Haziran - 1347
vakit-czani-vasatî	vakit-czani-vasatî
Güneş 09.05 4.43	Akşam 12.— 19.38
Öğle 4.42 12.20	Yatsı 1.56 21.34
İkindi 8.40 16.18	İmsak 6.54 2.32

Tefrikamız : No. 82

KUCAKTAN KUÇAĞA

SERVER BEDI

— Evli bir kadın başkadır, canım... Kocasına ona paravana olur. Yani elâlemin diline bırakır mıyım hiç? Hem canım, bütün ömrünü böyle otelerde geçirecek değilsin ya, sana bir küçük ev, apartman, bir fedakâr erkek lâzım.

Nermin Atf Beyin Kadıköyündeki evini düşündü. Evet, artık oraya gidemeyecekti; Nadirenin dediği gibi, hep böyle otelerde mi yaşayacak? Ona bir çatı altı lâzım. Tabii

orada yalnız başına yaşayamaz. Ya metres, yahut ta nikâhlı kadın olmalı mecburdu. Fakat bu Ferit te kimdi? Nermin, bu kibar eğlence âlemlerinin zeki, pişkin, güzel giniş, sevimli erkeklerini gördükten sonra basit, saf bir mahalle gencile yarım saat başa kalmıya tahammül edemezdi. Eger Atf Bey hakikaten onu baştan atmak istemiyorsa bunu düşünmüş olması lâzımdı. Ona hoşlanmıyacağı

— Canım, meselâ, "Hollandâ şirketine yazılan son mektubun müsveddelerini getir!", derim.

Nâdire sevinçle bağırdı:

— Aman, çok iyi, çok iyi...

Şu çocuğu ben de göreyim.

Nermin Nâdireye döndü:

— Sahi ablâ, sen de gör de...

Atf B. ellerini uğuşturdu:

— Tamam... Hah şöyle...

Gördün mü işte... Güzellikle ne karışık işler hallolunur.

Sonra Nermin'e döndü, durdu, bir müddet hiç kımlıdamadı, gözlerine uzun uzun baktı, şefkatli, ciddi, hâkim bir sesle:

— Nermin, dedi, bu çocukla görüşmeden evvel, müsaade edersen sana bir iki şey tav-

siye edeceğim.
— Estâğfurullah.
— Sultanım... Tabii, evlendikten sonra, bu çocuk senin mazine ait hiçbir şey bilmemelidir. Kulâğına bazı dedi-

kodular alınır, sen, hiç şaşırmadan, kızmadan gayet sade bir tavırla bunları tezip edersin, düşmanları olduğunu söylersin.

(Arkası var)

R U S
DİKİŞ MAKARALARI
Sağlam ve ucuzdur. Her yerde Arayınız

Dünya Köpek Nalça
MARKALARA DİKKAT

İSTANBULDAN HİNDİSTANA

Ramazanın Gelmesi Bereketullah Ef. ye Yeni Bir Din Esası Kurmak Fırsatını Vermişti

YAZAN: M. KÂZIM

— 36 —

— On bir ay mideyi yorduktan sonra birdenbire boş bırakıyorsunuz, diyordu. Fakat bu boşluk yirmi dört saat devam etse belki mahzursuz görülebilir. Fakat 12 saat yemek yemedikten, yani mideye istirahat verdikten sonra geceleri tuka basa yiyor, sahuruları yine dolduruyor ve bu suretle midenize tahammül edilemeyecek bir yük tahmil ediyorsunuz. Bu, gayri sıhhtir. Kendi hesabıma ben öğle üzeri sadece bir bardak süt içeceğim, Akşamları ile sahuruları da yalnız çüz'ü sebze ile iktifa edeceğim. Bu suretle midemi istirahat ettirmiş olacağım.

Hulâsa efendiler, günün birinde yeni bir din icat edersen ben de senede bir ay oruç tutulmasını emredeceğim, fakat söylediğim şekilde...

Filhakika bir müddet sonra Prens beynelmül muhabbet esasına müstenit bir din projesi hazırlamakta olduğunu işittik. Fakat politika dedikoduları ile okadar meşgul idik ki esasını anlamaya vakit bulamadık.

Emirin ramazan hayatını nasıl geçirdiğini merak ettim ve anladım ki:

Efgan hükümdarı 11 ayın seyyiatını bir ay ibadet ile telâfiye karar vererek sarayını bırakmış ve şehir haricinde çimenlik denilen yerde bir çadırı ordugâh kurarak oraya nakli mekân etmişti. Orada gündüzleri uykuda geçen saatlerle oruç tutmakta, akşamları cemaatle iftar etmekte, yine cemaatle namaz kılmakta ve ibadet faslı bitince muhabbe faslına geçmektedir.

Ramazanda Emirin başlıca eğlencesi yemek pişirmektir. Şehzadeler de dahil olmak üzere heks öğleden sonra çadırı ordugâhın mutfağına inmek ve mutlaka bir tencere yemek pişirmek mecburiyetindedir. Beceriksizlerden altın olarak bir lira ceza alınır.

"Kâbil", de Bayram

Ramazanda hayatı bizim için pek sakın geçti: Emir ile birlikte şehzadeleri ve bütün devlet ricalini çadırı ordugâhta buldukları için hiç kimseyi görmüyor, hiç kimse ile konuşmuyor, hiçbir faaliyet ibraz edemiyorduk. Bir köşede bırakılmış, unutulmuş gibi idik.

Fakat nihayet Ramazan bitti. Bayram geldi: Bereketullah Efendi ile ben mihendarımızın refakatinde hususî bir arabaya binerek bir süvari takımının muhafazası altında namazgâha gitmiştik; emirin de dağılı olduğu cemaat arasında namazımızı kıldık ve namazdan sonra imam efendi ile bayramlaşarak ikametgâhımıza döndük.

Vakia namazı müteakip

Efgan Emirinin biraderi Naibülsaltana Nazrullah Han

Emir bir divan kurdurmuş ve efganın tebrikatını kabul etmişti. Fakat biz Emirin huzuruna resmi surette kabul edilmemiş olduğumuz için tebrik merasiminde bulunmayı münasip görmemiştik. Maamafih köşke avdetimizi müteakip bu vaziyet

feyl bir mektup ile ifa ettik ve Emirden de mihendarımız Hacı Mahmut Han vasıtasile şifahî bir mukabele gördük.

Bayramın ikinci günü "Kâbil", de yaşayan vatandaşlarımız bizi tebrike keldiler. Bu ziyaret ile 30 gün süren inziva hayatımız sonuna ermiş oldu. Efganistanda Nikâh ve Duğun

Efganistanda Evlenmek, her yerde olduğu gibi namzetlikle başlar. Bu namzetlik müddetli esnasında nişanlı erkeğin bütün bevesi kimsenin bulunmadığı bir zamanda kızın evine girmekten ibarettir. Buna muvaffak olduğu takdirde izdivacın son muamelesini nikâha takdim edebilir. Ve Efganistanda en tatlı izdivaçlar bu şekilde yapılanlar sayılır.

Biz Efganistanda iken Serdar Ömercan adını taşıyan bir şehzadenin nikâhı yapıldı. Fakat nikâhın icrasından bir hafta sonra şehzadenin bir çocuk babası olduğunu işittik. Ve Efganistanda kızların böyle bir hafta içinde çocuk doğurmalarının sebebini anlamayı

merak ettik, sorduk. O zaman Efganistanda iki gencin nişan resmini müteakip izdivacın son muamelesini nikâha takdim edebildikleri meselesini anlattılar.

Emirin çocuklarına gelince; bunlar bir haftadan da daha kısa bir zaman içinde doğarlar. Size bir rakam zikredeyim:

Bizim "Kâbil", de bulunduğumuz müddet zarfında Emirin kız, erkek tamam 89 çocuğu dünyaya gelmiştir. Artık Emirin nikâhı nikâhsız kaç tane karısı olduğunu siz düşününüz. Şurasını da kaydedeyim ki: Nikâhlı kadınlardan doğan çocuklar ile nikâhsız kadınlardan doğan çocuklar arasında mevcut yegâne fark: Nikâhsız kadınlardan doğanların saltanat hakkına malik olmamalarıdır.

Ramazanda ve bayramı müteakip Efgan paytahtında siyasi manevralar tekrar başladı: Emirin maiyetinde bulunanlar İngiliz taraftarı ve İngiliz aleyhtarları olmak üzere iki kısma ayrılmışlardır. (Mabadi yarın)

Bugünün Meselelerinden

Ecnebi Sermayedarları Kimler Dolandırıyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Fakat şimdilik mektup tutuyoruz. Hükümetçe takibat yapıldığı zaman, bu isimleri vermeye hazırız.

Bir diğer misal:

Galatada Yuvakimyan hanında bir Fransız şirketi vardır. Bu şirketin müdürü Yunanlıdır. Muhtelif kimselerden maden ruhsatnameleri almışlardır. Üç sene evvel Çanakalede cıva madeni aldılar. Sahiplerine imtiyazları devrettiler. Fakat hiçbirine haklarını tamamen vermediler. Şimdi bu madeni karşılık göstererek malî müesseselerden para çekiyorlar.

Fakat bunların en kurnazları ve en büyükleri, Amerikan Petroleom kumpanyasını tuzağa düşüren şebekedir.

Buhran Piyasamıza Da Tesir Etti

(Baş tarafı 1 inci sayfada) dün sabah Londra Borsasında (21,25) ten açılmıştır. Markın mahsus derecedeki bu yükselişi, İstanbul Kambiyo Borsasında hiçbir tesir husule getirmemiştir. Dün borsada mark üzerinden hiçbir muamele cereyan etmemiştir. Yalnız Alman bankaları tediyet etmekte oldukları mevduatı tahdit etmişlerdir.

Doyçe Oriyent Banka müracaat edenlere ancak mevduat nisbetinin yüzde onu kadar, Dooyçe Bankta bilâ tefrik her müracaat edene ancak

Bunlar biri İngiliz, biri Rusyalı iki ecnebidir. Ellerinde petrol taharri ruhsatnamesi bulunduğunu iddia ederek Amerikalıları aldatmış, onlardan külliyyetli para almış, hatta birçok masraflar ihtiyarile buraya tabarri makineleri getirmelerine sebep olmuşlardır. Nihayet beş yüz bin lira kadar bir para sarfedildikten sonra hakikat anlaşılmış ve mutavassıtlar ortadan kaybolmuştur. İşte memleketimizin servet membalarını intifa vasıtası olarak kullanan ve şiddetle muhtaç olduğumuz ecnebi sermayesini ürükütenler böyle insanlardır. Ve bunlar isimleri ile, cisimleri ile, teşkilâtı ile malûm kimselerdir. Fakat hervedense haklarında kanunî takibat yapılmamakta ve piyasamız bu tufeylilerden kurtarılamamaktadır.

(300) lira tediyat yapmakta, paralarını tamamını sahiplerine iade etmemektedir. Bu iki banka dün de isterlin satmışlardır. Dün konsorsiyomdan Dooyçe Oriyent Bank (49) bin, Dooyçe Bank ta (25) bin İngiliz liralık Türk parası almışlardır. Halkın bu bankaların gışelerine olan tehaçümü elân devam etmekle beraber, diğer bankalardan da mahsus şekilde para çekilme teşebbüsleri göze çarpmaktadır.

(Hariç vaziyetine ait telgraf haberleri dördüncü sayfada.)

Şayanı Hayret Bir Su İstatistiki

(Baş tarafı 1 inci sayfada) lecek halde değildir. Rakama istinat eden vaziyeti halkın ve belediyenin nazarı dikkatine koyuyoruz:

İstanbul içme suları (13) mimbandan temin edilmektedir. Bu memabalarından günde (1291) ton su akmaktadır. Bu maden sularının iyiliği, ihtiva ettikleri kireç miktarının azlığı ile ölçülmektedir. İstanbulun en nefis suyu Karakulaktır. (Mikyasılmaya) göre bu suda bir derece kireç vardır. Bu miktar Terkosta 11,5, Halkalı suyunda 3,5 çıkar. Nefaset itibarile Tomruk ikinci, Taşdelen üçüncü, Köztepe dördüncü gelmektedir. İstanbul membalarından (24) saatte şu miktar tonda su çıkmaktadır.

Karakulak (20), Taşdelen (39), Çırcır (26), Sirmakeş (40), Göztepe (26), Kayışdağı (120), Kanlıkavak (60), Hamidiye (800), Çubuklu (50), Keçesuyu (50), Küçükçamlıca (60), Büyükçamlıca (10), Tomruk (25) Bu suların en çok piyasaya çıkarılan Taşdelen'dir. Bu mimbandan (24) saat mütemadiyen su alınır ancak 39 ton su doldurulur. Halbuki su geceleri boşuna akmaktadır. Günde yalnız 12 saat bu mimbandan su alınır ki günde 19,5 ton su damacanalara konulmaktadır. Bizim öğrendiğimize göre günde yalnız üç vagon Taşdelen suyu Ankaraya ve Anadoluya gönderilmektedir. Üç vagon asgari (30) ton su taşıdığına göre bu suların Taşdelen olduğunu kabul etmek mümkün değildir.

Bu işlerde dalavera ya-

Resminizi Bize Gönderiniz, Size Tabiatınızı Söyliyelim...

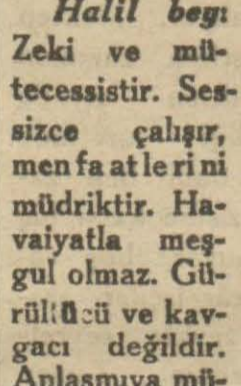
Resminizi bize gönderirseniz size tabiatınızı söyliyebiliriz. Fakat bunun için gönderilecek resimler iyi ve tabii pozda çıkmış olmalıdır. Tabii mütehasıssımız mütehasıssında hataya düşmesin.

Tabiatlarını anlamak üzere bize resim gönderen kardeşlerimize hakkında mütehasıssımız mütehasıssı aşağıdaki satırlarda okuyabilirsiniz:

Rakım bey: Ciddi ve vakurdur. Usul ve nizam haricindeki teklif ve teşviklere karşı müşkül-pesenttir. Fikirlerinin kabul edilmesini ister, bu uğurda azim ve şiddet göstermiye mütemayildir. Menfaatlerini ve samimiyetini israf etmez.

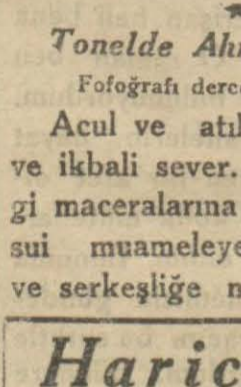
Halil bey: Zeki ve mütecessistir. Sesizce çalışır, menfaatlerini müdrüktir. Havaiyatla meşgul olmaz. Gürlüğü ve kavgacı değildir. Anlaşmıya mütemayildir.

Altı Rıza bey: Tevazu, sadeliğe ve kanaatkârlığa mütemayildir. Şarlatanlıktan ve alâyişten müçteniptir. Menfaatlerini ve samimiyetini israf etmez, ataklık ve atılganlık göstermez.

Tonelde Ahmet B. Fotoğrafi dercedilmeyecektir. Acul ve atılgandır. Şöhret ve ikbali sever. Kadın ve sevgi maceralarına lakayt kalmaz, sui muameleye mukabeleye ve serkeşliğe mütemayildir.

Hariçte Neler Oluyor?

Almanlar Kâğıt Para Çıkıyor

(Baş tarafı 4 üncü sayfada) Londra Piyasasında

Londra, 15 (A.A.) — Maliye mehafili İngiliz bankalarına para yatırması olanların sükûnetini ehemmiyetle kaydetmektedirler. Bu sükûnet İngiliz Bankalarının sağlamlığından ileri gelmektedir.

Londra, 15 (A.A.) — Borsada heyecan devam ediyor. Avrupa kıtasına altın gideceğinden korkuluyor. Öğleden sonra 123,50 çıkan İsterling 122,90

pıldı, kuyu ve sanrıç ve Terkos sularının da memba suyu diye satıldığı anlaşılıyor. Esasen belediye sıhhat işleri müdürlüğü bu ay içinde (82) muhtelif yerlerden su almış bunlardan (16) sını içilmiye salih olmadığı tesbit edilmiştir. (64) memba suyu şişesi almış bunlardan üçü memba su çıkmamıştır.

13 çeşmeden alınan sular tahlil edilmiş, bunlardan (12) çeşmenin suyu içilmiye salih olmadığı anlaşılmuştur.

Tarik bey: Tok gözlü ve neş'elidir. Tevakkülden müteessir olur, çabuk münkesir olur. Sükûti ve sessiz değildir. Münakaşayı mücadele safhasına intikal ettirmez.

Resim gönderen baş kardeşlerimize mütehasıssımız cevabı geciktirildiği şüphesizdir ve mektup göndererek fotoğraflarını akıbetini öğrenmek istiyorlar. Bu fotoğraflar intişar edilmeyecektir. Bu hususta müsterih olmalarını rica ederiz.

Tiyatro Ve Sinemalar

ALKAZAR — Titanik ve yarıç Kralı ALEMDAR — Pola Negri A S R I — Sesiz hano ARTİSTİK — Sokak kızı ETUVAL — Aşkın terennümü ELHAMRA — Kırk kalpler EKLER — Mesleksizler GLORYA — Arslanlı Kız MAJİK — Herkes kendi bahanesi MELEK — Caz kızları MİLLİ — Yılmaz FERAH — Muhtelif temaller OPERA — Büyük ihtiras ŞİK — Lötten bir tango Taksim — Varyete Çiftlikpark — Hafız Yağar ve Alemdar efendiler Kız kulesi parkında — Darülmül

Şehitlerimizin Hatıralarını Taziz İçin

27 Ağustos Perşembe Günü Gülcemal Vapurile Bir Çanakale Seyahati Yapılacak

Seyahat Şehitlikleri İmar Cemiyeti tarafından tertip olunmuştur. Herkes iştirak edebilecektir. Biletler Sirkeçde Nemli zade Cemal Beyin yazhanesinde, Şekerci Hacı Bekir ve Tülbentçi Hacı Muhiddin ticaretanelerinde satılmaktadır.

Avrupaya Hareket

İstanbulun piyano profesörlerinden Mösyö Adinolfi Patrik vapurile Avrupa hareket etmiştir. Ağustosun iptidiasında aydet ederek eskisi gibi derslerine devam edecektir.

İşsizlerin Bayramı

Berlin, 15 (A.A.) — İşsizlerin milli günü dolayısıyla komünistler birçok şehirlerde alaylar tertibine teşebbüs etmişlerdir. Bunun üzerine bir takım karışıklıklar olmuştur.

İspanyada Vaziyet

Madrid, (A.A.) — Parlamento öğleden sonra aktettiği celsede intihap kâğıtlarını tanzim ve dahil nizamnamenin tanzimi için bir encümen teşkil olmuştur. Yarın kadard tasdik olunacak intihap kararlarının adedi parlamentonun Müessesan Meclisine inkılâb için kâfi dereceyi bulacağı ümit olunmaktadır.

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ

Abdülhamit, Etfal Hastanesini Kim Ve Niçin Yaptırıldığını Hatıraları Arasında Anlatıyordu

NAKİLİ: ZİYA ŞAKİR — 23

(Her hakkı mahfuzdur)

Kendimi rıhtıma attım. Saraya girmek için davrandım. Fakat oradakiler, önüme geçerek mâni oldular. Mâni olanları, ite kaka saraya girerken doktor (Marko Pa.) önüme çıktı. Beni zaptetmek istiyenleri; (bırakın, doğrusunu söyleyelim..) diye çıkıştı. Ve sonra bana dönerek: (Efendim; kızınız bir kazaya uğradı, vücudunun bazı yerleri, tehlikeli surette yandı. Doktorlukça lâzım gelenleri yaptık. Şifa, Allahın izmetine kalmıştır.) dedi. Ben bunu iğdir iğdirmez, sanki o koca saray, başıma yıkıldı. Düşmüş, bayılmışım. Neden sonra, kendime gelmişim. Hemen kızımın odasına koştum. Zavallı yavrumu, yatağına yatırmışlar. Her tarafını pamuklara sarmışlardı. Yüzünün bir kısmı açtı.

Yatağının yanına oturdum. Açık kalan yüzünden, gözünden öptüm. Sanki zavallı yavrum; ölmek için beni bekliyormuş. Gözlerini açtı. Beni gördü. Bir kere gülümsedi. Sonra.. O ande teslimi ruh etti. Bu hali görür görmez ben, derhal oraya yıkılmış, kalmışım.. Gözlerimi açtığım vakit, kendimi, başka dairede buldum. Meğer, amcam Sultan Aziz, Valde Sultanı göndermiş, o da beni oraya kaldırmış. Merak ederek sordum:

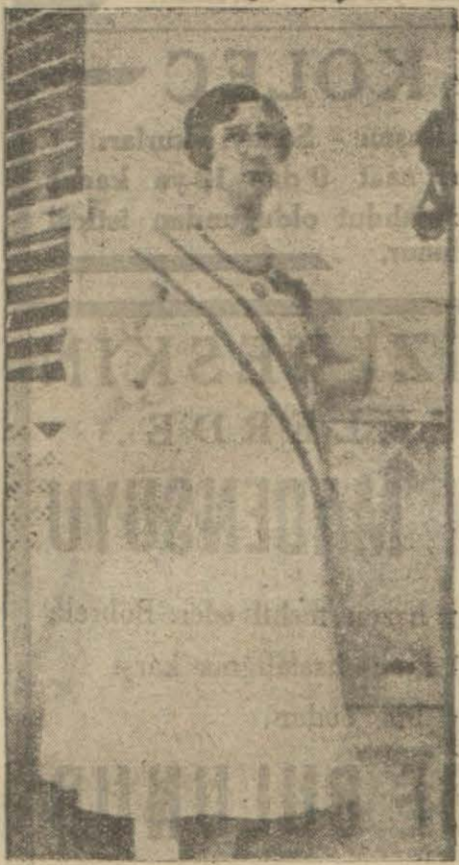
— Af buyurmanızı istirham ederim efendim. Sultan hazretleri nasıl bir kazaya uğramışlar?..

Tekrar; derin derin içini çektikten sonra anlattı:

— Validesi, bir şeyle meşgulmuş.. Çocuğun yanında da kimse yokmuş. Nasılsa eline kibrit kutusu geçmiş.. O zaman ki kibritler, şimdiki gibi emniyetli değildi. Ufak bir tazyik ve yabut delki temasa derhal ihtil ederdi. Kimbilir; çocuk ne yaptı ki kutu birdenbire ateş almış arkasında, ipekli tülden elbise varmış; ateş hemen elbiseye sirayet ederek yavrucak bir anda anaer içinde kalmış. Feryadına en evvel valdesi koşmuş.. Söndürceğim diye uğraşmış.. Fakat elleri yanmış.. Başkaları gelp te alevi söndürünciye kadar iş işten geçmiş.. Çocuğun vücudu, kavrulmuş bir mısır keçanına dönmüş.. (Derin bir cıgara nefesi daha çektikten sonra:

— Şişli'deki Etfal hastanesini, bu yavrumla difteriden vefat eden diğer bir küçük kızımın ruhları şadolsun diye yaptırım.. Durdu. Cıgaradan emdiği dumanları; avurdunda topluyarak dudaklarının arasından yavaş yavaş havaya savurdu.

— Bakınız; bir gün de başıma ne geldi.. Yine Efendilik zamanımda idi. Bir çift güzel Macar atım vardı. Bunları

Ulviye Sultan

arabaya koşturur.. Arabayı da kendim kullanırdım. Tarabya rıhtımından süratle geçiyordum. Nasılsa birdenbire sağ taraftaki dizgin, koptu. Dizgin kopar kopmaz, şaşırardım. Hayvanlar, henüz acemi idi. süratle gidiyorlardı. Durdurmak imkânı yoktu. Eğer sol taraftaki dizgini çeksem, denize gitmek tehlikesi muhakkaktı. Hayvanları başı boş bıraksam, mutlaka birkaç kişiyi arabanın altına alacaklardı.

Hayvanların böyle azgın bir süratle geldiğini görenler kaçışıyorlardı. Fakat, alil veyahut bir çocuğa, bir ihtiyara rast gelmemiz ihtimali vardı. Sonra.. önmüzdeki kişiler ve dönemeçler de birer tehlike teşkil ediyordu. Bir facia vukubulursa

gözlerim görmesin diye kendimi kaldırdım, arabadan attım. Başım, karşıdaki duvara rast gelmiş. Burnumun üzeri fena halde yarananmış.. Suktun şiddetinden bayılmışım. Beni oradan kaldırmışlar, en yakın eczaneye götürmüşler. Yaralarını sarmışlar. Gözlerimi açtığım zaman, kendimi yataқта buldum. Yaralarımın tedavisini epeyce uzun sürdü. Deniz içinde bir uğultu hasil oldu, tam üç ay yattım. Uzun müddet, sersemlik çektim. Bereket versin, doktorlar, deniz banyosu tavsiye ettiler. Buna devam ettim de geçti. Deniz banyosu çok nefisdir. Ben çok faydasını gördüm. Cülûsumun üçüncü ayına kadar daima deniz banyosu yapardım. Vücudumu öyle alıştırmışım ki soğuktan hiç müteessir olmam. Şimdiye kadar fanile giyendim. Eğer hava çok soğuk olursa, üstüste iki gömlek giyerim.

Birdenbire durup hafifçe gülerim:

— Bakınız, aklıma bir vak'a daha geldi. Bir gün Istrancada balkana ava gitmişim. Av peşinde koşarken, adamlarımdan uzakta kalmışım. Birdenbire karşıma birkaç silahlı adam çıktı. Hallerine baktım, fena adamlar olduğunu anladım. Bunlar, bana taarruz etmek istedikler. Tabii derhal silâhla mukabele ettim. Aramızda musademe başladı. Mütemadiyen üzerime ateş ediyorlardı. Sol budumdan bir kurşun yarası aldım. Fakat, onları da kaçırmıya muvaffak oldum..

(Arkasivar)

Çocuk Bilmecemizi Doğru Halledenler

Evvelki haftaki nüshamızda çıkan hayvan bilmecemizi doğru halledenler arasında çektiklerimiz kurada Beyazıtta Soğancağa mahallesinde İlhan B. birinci çıkmış ve bir fotoğraf makinesi kazanmıştır. Diğer okuyucularımızın kazandıkları hediyeler aşağıdadır.

Birer Albüm Kazananlar

Adana Düşeme mahallesi sokak 130 No. 7 Aziz, Şişli Halaskargazi caddesi 182 Soma Nami, Çağaloğlu Meşci tokak 3 Ziya, Gazî Mustafa Kemal Mektebi 309 Nedim, Ankara Haçettepe Bağlıde de Bonli sokak 21 Mehmet, Çorlu Tapu memuru mahdumu Fevzi, Edirne Posta memuru Seniye H. vasıtasıyla Vedis, Tarsus Avukat Sadettin B. mahdumu Şeyda mektep talebesinden 511, Kadıköy 42 inci ilköğretim 24 Dindar, Manisa Saray mahallesi çiğeci Halil Beyin mahdumu Semih, İzmir Yemiş çarşısı 26 Faruk, Eskişehir Sivrihisar caddesi nihayetinde 211 Bakkal İsmail vasıtasıyla İzzettin B. ve Hanımlar.

Birer Kitap Kazananlar

Edirne Abacıbaşı Borber Osman Ef. kalfası Hikmet, Balıkesir Polis merkezi hesap memuru Hüseyin Ef. mahkeme Hasan Tahsin, Taksim Taşlıcağazı çıkamazı 35 Vedat, Üzünköprü Şehsuvar mahallesi Hamam sokak 21 Nergiz, Ankara Tapu kadastro umum müdürlüğü Muamele kalemî İbrahim Saifet B. hemşiresi Hikmet, Bursa Gazipaşa caddesi 104 Baari, Kadıköy Moda 8 inci mektep 450 Safer, Feyzli Mektebi 197 Nida Zeki, Konya Askerî hastane dış doktoru Ali Şaban B. kızı Zehra, Bursa Demirel Ali Ef. kızı Feriude Ali Çıra pazarı, Senbenüva mek-

top 731 Fahrettin, Ankara Piyade silâh deposu müdürü Yüzbaşı Ali B. oğlu Sedat, Ankara İsmetpaşa caddesi Poyraz sokak 6 Rabia, Kırkağaç Alay 64 te Kaymakam Nuh Beyin yeğeni Esat Zeki, Ankara Teliz Şefi Cemal B. kızı Nihal, Sultanahmet Nakilbent Çayır oğlu sokak Niyazi, İstanbul Şeref sokak Müfide Hamdi, Adana Kolordu caddesi Bakkal Remzi vasıtasıyla İsmail, Heybeliada sahil boyu 103 Cemal, Üzünköprü Postane yanında Albert Şoef, Tarsus Gön hanı Derici Mehmet Ağa mahdumu Nejat, Aydın İstasyon caddesi Saatiç Hoca Mehmet vasıtasıyla Rifka Ahmet, Ayvalık Bakkal A. Hikmet B. ve Hanımlar.

Birer Kart Kazananlar

Zonguldak Ereylî şirketi inşaat şubesi M. Ekren, Nurosmaniye Saadet Nail, Ankara Ziraat bankası umum muhabebe hesabı servisi Fuat Beyin oğlu Turgut, Mersin Liman şirketi müdürü umumi Mansur Beyin oğlu Orhan, Balıkesir Borekçiler mahallesi Meserret sokak 15 Şadiye Sait, Konya İsmetpaşa mektebi 446 Türkân Rüstem, Bursa Çekirge hastanesi Z. Sami, Salihli Altınordu mektebi 276 Muzaffer, Edirne san'at mektebi 85 Rahmi, Beyazıt Çarşıkapı 81 - 83 Kemal Ali, Adana yol bedesteni manifaturacı Aziz Nadi vasıtasıyla Hüseyin Ankara Karaolan 7 Kâzım Beyoğlu Kalyoncu koluğu Margrit sokak 18 Yıldız Hanım, Köyiçi Exel Asaf Hamî ve Beyler.

Hediye kazananlar Cumartesi'den itibaren idarehanemize uğrayıp hediyelerini alabilir. Taşra karilerimizin hediyelerini gönderilmiştir.

Meclisteki

Müzakerenin Zabıtlarını Aynen Yazıyoruz

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

sunuz, bu tasarruf mu? Yapmıyalım efendiler bu ne demektir. Binlerce herifleri toplamışsınız millet bunlara bu parayı veremez. Pek iyi, ne yapalım. Müsbet bir fikir yoktur efendiler. Efendim, işte çalışıyoruz, iktisada çare arıyoruz. Bu tedbir değildir, derler. Tedbir nedir diye sorarsanız, cevap yoktur. Efendim, işte bir Dumlupınar, Dumlupınar nedir. Ehemmiyeti yoktur. Başkumandanlık Muharebesi. Ehemmiyeti yoktur. Mazi nedir, mukaddesat nedir, şahsi şeref ve haysiyetler nedir. Ya ne vardır. Hürriyeti matbuat vardır. Efendiler Hürriyeti matbuat vardır. Pekâlâ hatırlarsınız ki, hürriyeti matbuat ta diğer hürriyetler gibi başkalarının hürriyetine taarruz etmemekle tahdit edilmiştir. Evet hürriyeti matbuat vardır. Fakat diğer hürriyetler gibi başkalarının hürriyetine tecavüz etmemekle tahdit olunur. Meselâ efendiler; benim hürriyeti şahsiye ve iktisadiyem vardır. Ben ticaret yapabilirim, lokanta açabilirim. Fakat efendiler açtığım lokantada mağuş yağ ve kokmuş yemek bulunduğu zaman hürriyeti şahsiye muvzubahsa olmaz. Kanun pençesini atar. Ya efendiler; biz matbuata mekteptir, diyoruz, mürebbidir, diyoruz. Demek ki matbuat fikir ve ruhun gıdasını veren bir vasıta. Pekâlâ, fikir ve ruhun gıdası böyle tağsiş edilmiş, kokmuş zehirler mi olacaktır? Hürriyeti matbuat bu mudur? Efendiler, onlar hürriyetten bahsederler ve sonra derler ki: Biz mahvolduk, serbestii matbuat yıkıldı, dünya yerinden oynadı.

Efendiler; serbestii matbuat maskesi altında bir vatandaşın şan ve şeref ve haysiyeti ile uğraşılır, sonra bütün rejime ve Devlete ve en nihayet bunların kuvvei muhassalası olan en büyük bir makama yani, Gazimize kadar taarruz edilir. Hürriyeti matbuat bu mudur? (Kahrolsunlar sesleri)

Evet hürriyeti şahsiyemiz vardır, biz demokrasiyiz, amma, bizim demokrasimiz başka bir demokrasidir. Tarihin hiçbir millete yazmadığı bunca felâketlerden, bunca istraplardan, bunca elemelerden sahte hürriyetin cinayetlerinden, en nihayet büyük harbi unumunun tecrübelerinden istihraç ettiğimiz bir demokrasiyiz biliniz. Bizim bildiğimiz demokrasi budur. (Bravo sesleri).

Biz demokrasiyi; vatanın saadet ve selâmeti için vatandaşın refah ve saadeti için önmümüzde yürüyen Büyük Gazinin demokrasisini biliniz. (Bravo sesleri, sürekli alkışlar).

Efendiler; biz işte memleketi saadete, vatandaşın refaha sevkeden bir mektebin evlâtlarıyız. Bir meslekin salikleri. O mektep te Kemalizmdir.

Biz Kemalist efendiler; biz ancak ve ancak Kemalizm mektebinin evlâtları, serbestii matbuatı takdis etmekle beraber diğer vatandaşların hukuku sairesine tecavüz müsamaha edeceklerden değiliz. (Bravo sesleri).

Efendiler; bizim istediğimiz

HİKAYE

Bu Sütunda Hergün

Muharriri: Server Bedi

UCUZ EŞYA

Trende, karşımda oturuyorlardı.

Üç kişidiler. Ortadaki şişmanca, iri yarı, altın gözlüklü ve altın köstekli, kelli felli bir zat. İki yanındakiler zayıf, kuru, mütevazî ve ortadakinin karşı açıkça hürmetkâr, hatta mutabasibistlar. Bir daire, yabut şirket müdürü ile iki küçük memuruna benziyorlardı.

Şişman adam, vakarını bozmayan bir hararetle anlatıyordu:

— Olur şey değil efendim, adeta bedava gibi birşey.. O canım güderi eldivenleri Beyoğlunda kaçırabilirsiniz? Yanımda olsa da göstersem.. On liradan aşağı kat'iyen vermezler.. Ben aldım seksen kuruşal İki zayıf adam, büyük bir hayretle, birer çingirak gibi sallandılar ve öttüler:

— A.. A.. Seksen kuruş mu? — Hayret efendim, hayret, buyurduğunuz gibi, adeta bedava.

Şişman adam, gururle beraber harareti de artarak devam etti:

— Ya şu kösteğe ne dersiniz? Bakın! İşte damgası.. Tam on sekiz ayar.. Sokağa atsanız on lira etmez mi? Ben aldım bir buçuk liraya.. Hem bu birşey değil.. Şu saata bakın: Yirmi dört ayar altın.. Hem markasına da bakın.. Ya.. Ötekiler sabredemiyerek sordular:

— Bu kaç efendim? — Siz söyleyin bakayım? — Beş liradan aşağı kat'iyen değildir.

Şişman adam parmaklarını çatal gibi havaya dikti:

— Üç kâğıt! diye bağırıldı. Sonra cebinden bir liste çıkararak okudu:

— En âlâ maroken cüzdanlar, yarım liradan doksan kuruşa kadar. Uçları, kapaklarının yarısı ve cebe takılacak yeri halis altın mürekkepli kalemler, birer lira, gümüş kol düğmeleri otuzar kuruş jilet usturları takım kutusu makine ve bıçaklarla beraber yirmişer kuruş..

Zayıf adamlar evvelâ hayretle sonra tren sarsıntısı ile iki defa yerlerinden sıçradılar: — Aman Beyefendi.. Biz nasıl istifade etsek?..

— Acele etmek lâzım. Bun-

şudur: İstediyini yazsın, küfretsin, sövsün, zaten başka işleri yoktur "vur fakat dinle", dediği gibi sövsün yazsın fakat mahkeme huzurunda vatandaş pek seri bir surette hakkını alabilsin. İstediyimiz budur. İstirap gören vatandaşın haysiyeti ve şerefine gayet seri bir surette adalet huzurunda müdafaa edilmesini istiyoruz. Biz diyoruz ki; eğer mevcut kavanin adaletin seri tecelisesine bizi isal edemiyorsa ve kilerimiz duçarı ıstirap ve tecavüz olan vatandaşın hakkını adalet huzurundan serian alacak bir kanun getirsinler. Yoksa hürriyeti matbuatı kaldırırsınız, heriflerin boğazını tıkaş demiyoruz. Maamafih

lar kaçak mal.. Sahibinin elinde uzun müddet kalmaz. Kaşışan kapışana..

Zayıf adamlar ceplerinden beşer onar lira çıkardılar, listede kendilerine lâzım olan eşyayı işaret ettiler ve parayı şişman adama verdiler.

Yanımda, orta yaşlı ve çok esmer bir adam da, benim gibi onları dikkatle dinliyordu. Dayanamadı, şişman adam dedi ki:

— Af buyurun, Beyefendi hazretleri, biz bu.. Bu kelepirden istifade edemez miyiz? Her ne kadar tanışmıyorsak ta..

Şişman adam kaşlarını çatı, biraz düşündü:

— Estağfurullah.. dedi, hay hay.. İstediyiniz eşyayı listede işaret edin, ben size kartvizitimi makbuz makamında vereyim. yazihaneme gelip eşyanızı alınız.

Yanımdaki adam listeden yirmi otuz liralık eşya seçti, parasını verdi, mukabilinde bir kartvizit alarak cebine attı. Pencere yanımda oturan bir ermeni de fırsatı kaçırmak istemedi, o da aynı suretle hareket etti. Ben de kendime iki çift eldiven, üç çift kol düğmesi, bir mürekkepli kalem ve bir cüzdan seçtim. Parasını verdim. Şişman zat, kartvizitinin arkasına "Dört lira alınmıştır..," diye yazdı ve imzasını attı. Kartın üstünde şu kelimeler vardı:

Avukat Mahmut Sami

Katircioğlu han No. 34-36

Telefon: İstanbul 2003

Hepimiz, iki gün sonra, yazihaneden eşyalarımızı alcaktık.

İki gün sonra hana uğradım. Anlamışsınız ki orada böyle yazihane filân yoktu. Kahveci dedi ki:

— Bir haftadan beri belki yüz kişi geldi. Hepsi de sizin gibi dolandırılmışlar. Demek o şişman herifle yanındaki ild zayıf adam üç kişilik bir kumpanya. Sizin kaybınız birşey değil. Yüz liralık mal sipariş edenler var. Benim zannım bu üç kişi, bir hafta içinde beş on bin liraya para dememişlerdir. Fakat helâl olsun. Parlak düşünmüşler.

(Devami var)

Nasrettin Hocanın dediği gibi (külâh beni boğacaksa daha evvel ben onu boğayım). Bunlar eğer bu zehirli nesriyatlarına devam ederlerse, şüphesiz ki cezalarını görürler.

(Devami var)

SEKİZİNCİ PATRON KUPONU No. 7

Gazetemizde on beş günde bir vermekte olduğumuz Patronu bedava almak istiyorsanız, bu kuponu kesip saklayınız ve 15 kupon toplayınız. Patronlarımızdan pek memnun olacaksınız.

Patronlar neşredildikleri gündün itibaren İstanbul karilerimiz bir hafta, taşra karilerimiz on gün içinde kuponlarını göndermelidirler. Bu müddet geçtikten sonra kuponlar kabul edilmez.

Müşil "VICHY,, Maden suyu gelmiştir. Taamı hoş ve gazözlü tesiri kat'idir. Hiç ağrı vermez. Deposu: İstanbul Bahçekapı ZAMAN ecza depo

Terbibinde külliyetli miktarda iyot tanen ve fosfat mevcut olup ensicel uzviyeye sür'ati temessülü sayesinde, kansızlığa, vereme istidadı olanlara ve bilhassa emrazı asabiye ve zafiyeti umumiyye tesirati şifaiyesel vardır.

Genç kızlarla, çocuklarda tesirati nafiası pek seri olup renksiz, hastalıklı, zayıf, sıraca veya kemik hastalıklarına müptelâ çocuklar az zaman zarfında diş çıkarırlar. Çabuk yürürler. Tombul tombul olurlar.

Sui ityatta sabavetini ve gençliğini suiistimal eyliyenlere, ademi iktidara pek müssirdir. Kanı tezyit ve tasfiye, hazmi teshil, renge tazeli ve veche teravet bahşeder. Bez, evram, cedir, çocukların yüz ve başlarındaki çibanlar, ergenlik ve ekzema pek müssirdir.

Hasan kuvvet şurubu Avrupada birinciliği ihraz eylediği gibi bütün âlemi tababette takdir tevhit eylemiş, ecnebi ve memleketimizin etibbasının raporlarını kazanmıştır. Şişesi 60, büyük 100 kuruştur. Deposu: Hasan ecza deposudur. Eczacılar ve toptancılara büyük tenzilât.

Dr. HORHORUNİ Beyoğlu, Tokat-hıyan yanında mektep sokak 35
Cilt ve emrazı zühreviyi tedavihanesi Hergün sabahdan akşama kadar

Elbise Münakasası

Ceket	50 adet
Kilot pantolon	50 "
Ma işaret kumaş rengi şapka	50 "
Kumaş rengi tozlu	50 "
Kabaraht fotin	50 "
Sarı bel kayışı	50 "

İyi kumaştan kahve rengi olacaktır.

Yukarda cinsleri yazılı elli takım korucu elbisesi ilân tarihinden yirmi gün bir müddetle münakasaya konulmuştur. Yapabileceklerini taahhüt eden taliplerin birer numune ile Lüleburgazda müteşekkil komisyona müracaat etmeleri lâzımdır.
7-7-31

ROBERT KOLEC

Kolec kısmı - Âli mühendis kısmı - Sanayi kurları 16 Temmuzdan itibaren her Perşembe ve Cuma günleri saat 9 dan 12 ye kadar müracaat kabul olunur. Yerler mahdut olduğundan isticall tavsiye olunur.

SATILIK EŞYA

İs. Ticareti Dahiliye ve İhracat Gümrüğü Müdürlüğünden:

Bir adet müstamel ot balya makinası
İkisandık derununda bir adet müstamel benzin ile müteharrik deniz motörü
Üç adet ceviz kütüğü
Bir sandık elektrik çorap ütüsü ve kalıbı
Bir adet müstamel ot balya makinası
Yukarda yazılı eşya bilmüzayede İstanbul Ticareti dahiliye Gümrüğü Müdüriyeti satış komisyonunca satılacağından taliplerin Cumartesi ve Salı günleri satış komisyonuna müracaatları ilân olunur.

İstanbul Sıhî Müesseseler Mubayaat Komisyonu reisliğinden:

Bakırköyde aklıye ve asabiye hastanesi için lâzım olan 100,000 adet yumurta olbaptaki şartnamesi veçhile 11/ Ağustos 931 salı günü saat 15 te başlamak üzere aleni surette münakasaya konulmuştur. Fazla izahat almak isteyenlerin mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur.

ALTINCI NOTER

Vasiyetnameler, Evlenme Mukaveleleri
Defterler, Kontrat Ve Senetlerinizi
YENİPOSTANE KARŞISINDA
DAİRESİNDE YAPTIRINIZ
Büyük bir liyakat, itina ve dikkatten çok
memnun kalacaksınız
Protestolar misli görülmemiş bir süratle gider..

Maliye Vekâletinden:

Bazı matbaaların harice yaptıkları işlerde kırtasiye depolarından satılmakta bulunan (Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti) filigiranranlı kâğıtların fazla kalan parçalarını hususî olarak yaptıkları işlede istimal edilmekte bulunduğunda elde edilen ilân varakalarından anlaşılmiş ve tahkikata başlanmıştır. Kırtasiye talimatnamesinin (28) inci maddesi mucibince hariçten istimali kat'iyen memnu bulunan kâğıt ve levazımı sairenin yaptırılacak taharriyatta nerede bulunursa derhal zapt ve müsade-re edilmekle beraber hükümete ait gerek kâğıt ve diğer sair levazımı kırtasiyeyi istimal edenler hakkında ayrıca takibatı kanuniyede bulunacağı ilân olunur.

İstanbul 5 inci hukuk mahkemesinden: İktisat vekâletinin Unkapanında Atlatamışında Hoca Halil Attar mahallesinde oturan Abdurrahman Ef. ye aleyhine ikame eylediği davadan dolayı ilânen tebligat icrasına rağmen 8-7-931 tarihli icra mahkemesinde ispatı vücut etmediğinden ispatı hakkında giyap kararı verilmiş ve emri muhakemenin 16-9-931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 de tayin kılınmış olduğundan yevm ve vakti mezkûrde mahkemede hazır bulunması lüzumu beyan ve aksi halde hukuk usulü muhakemeleri kanununun 401 inci maddesi mucibince hakkında giyaben muhakemeye devam olunacağı teblig makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

BAHRİSEFİT

FELEMENK BANKASI

İSTANBUL ŞUBESİ

İdare merkezi: AMSTERDAM

Mezun sermayesi: 25,000,000 FL.

Tediye edilmiş sermayesi: 5,000,000 FL.

İhtiyat akçesi: 3,250,000 FL.

Galatada Karaköy palasta Telefon: Beyoğlu 3711-5 İstanbul tâli şubesi:

"Merkez Postanesi İttisalinde Allahemci han, Telefon: İst. 569

Bilûmum banka muamelâtı

Emniyet Kasaları İcari

KIZ KULESİ

PARK ve PLÂJINDA

Hikmet Rıza Hanım, Darüttalimi Musiki, Orkestra?

Caz, Dans ve saire...

Dühuliye 5, meşrubat 25 kuruştur.

Avdet için: Her yere vapur ve otobüs temin edilmiştir.

MÜJDE! MÜJDE!

Açılması sabırsızlıkla beklenen ve her türlü esbabı istirahatı temin edilen

KIZ KULESİ PLÂJİ

Bugün açılıyor. Fiatler her yerden ehvendir.

ROBERT KOLEC

Kolec kısmı - Âli mühendis kısmı - Sanayi kurları
Her perşembe ve cuma günleri saat 9 dan 12 ye kadar müracaat kabul olunur. Yerler mahdut olduğundan isticall tavsiye olunur.

HARARETİNİZİ TESKİN

İÇİN YEMEKLERDE

KARAHİSAR MADENSUYU

İçiniz. Harareti teskin, hazmı teshil eder. Böbrek, karaciğer, mide, kum hastalığına karşı tanınmış bir sudur.

HER YERDE BULUNUR

Toptan perakende satış için

Deposu: Yeni Postane karşısındaki caddede No. 20

Telefon: 20062. Telgraf: Depo İstanbul,

Büyük Tayyare piyangosu

11 inci TERTİP

1 inci keşide 11 Ağustos 931 de

BÜYÜK İKRAMIYE

30,000 LİRADIR.

AYRICA: 15,000 12,000,

10,000 Liralık ikramiyeler

VE: 20,000 LİRALIK BİR

MÜKÂFAT VARDIR

ŞÜKÜFE

İTRİYATI

Kibar sınıfın nişanei zarafetidir.

Hakiki kolonyalar, zarif losyonlar,

nadide ekstre ve parfünler

Bütün çeşitlerini İstanbul Yerli mallar pazarında bulursunuz

Toptan Satış Merkezi: Sirkeci Yalıköşkü Caddesi

Mühürdar Zade Ham No. 19, 20, 32

ŞÜKÜFE İTRİYAT FABRİKASI

Cilt ve zührevi hastalıklar Mütchassısı

DOKTOR Ömer Abdurrahman

İstanbul emrazı zühreviyi dispenseri başhekimi

Ankara caddesi İkdam Yurdu karşısında No. 71

SADIK ZADE

Biraderler vapurları
Karadeniz postası

Dumlu Pınar

Vapuru **PAZAR**

19 Temmuz

günü akşamı saat 17

Sirkeci rıhtımından hareketle

(Zonguldak, İnebolu,

yancık, Samsun, Ordu, C

resun, Trabzon, Sürme

ve Rize) ye azimet ve a

dette aynı iskelelerle Görel

ve Ünyeye uğruyarak avd

edecektir. Fazla tafsilât iç

Sirkeci Meymenet hanı a

tında acenteliğine müracaat

Tel. 22134

SU

DAN: BİR-PARA-I

BOL-BO

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

SU

STASYON LOKANTAS

Sirkeci civarında

En rahat ve en

Temiz lokantadır.

Ayrıca 1 liraya 3 ye-

mek 1 tatlı 1 içki

kahve ve bahşisi da-

hail olduğu halde

TABİLDOT

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul, Nuruosmaniye

Şeref sokak 35-37

Telefon: İstanbul - 22233

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE

1400 kr. 1 Sene 2700 kr.

750 " 6 Ay 1400 "

400 " 3 " 800 "

150 " 1 " 300 "

Gelenevâk geri verilmez.

İlanlardan mesuliyet alınmaz.

Mes'ul müdür: Sabri Salim